Sri Lanka Journal of Social Development, Volume 01: Issue 06, July 2021

1 School Counselling Intervention; Challenges and Opportunities in Sri Lanka

Hansi Apsara and Wasantha Subasinghe[2]

ABSTRACT

The research was aimed to identify the strength of counselling intervention as a guiding approach to solve psycho-social problematic situationsrelated to students. The tested research problem was 'What are the strengths and barriers of school counselling service? This study belongs to the positivistic approach. This exploratory research was designed with quantitative methodology with survey method. Questionnaires and structured interviews were adopted to collect data. The study sample was obtained by random sampling method. Approximately 38% tend to talk to a friend or close person when they face to psycho-social problem rather than meet a student counsellor.

34% of the students have met student counsellors to resolve their psycho-social problems, and everyone is satisfied regarding support and guidance from the student counsellor. 48% of the students think that if they have any mental problems in the future, they will meet to a student counsellor. Data revealed that the role of the counselling teacher should be further strengthened. The role of counselling in the school, must first be defined under clear criteria. Directing teachers engaged in permanent, school counselling activities to receive formal training and updating are needed. It is imperative to introduce an accepted code of ethics. The school management should release the teacher who does counselling as full-time work.

Key words: *School Counselling, Students, Psycho-social Problems*

2.Corresponding author: Research Supervisor, Professor, Department of Sociology, University of Kelaniya.

INTRODUCTION

According to WHOstatistics, “mental health conditions, such as childhood epilepsy, developmental disabilities, depression, anxiety and behavioural disorders, are major causes of illness and disability among young people. Worldwide, 10% of children and adolescents experience a mental disorder, but the majority of them do not seek help or receive care. Half of all mental health conditions start by 14 years of age. Suicide is the third leading cause of death in 15-19 year-olds” (https://www.who.int).

“Adolescence is mainly affected by home and school environments. Schools play a vital role in the development of an adolescent, as they spend much time attending school, engaging in extracurricular activities, and completing scholastic work at home. School represents an institution that contributes to the overall educational and socialization processes, critical in personality development of an adolescent” (quoted fromBihungum et al, 2016).

Many of the difficulties that the students experience in the learning process are likely to become problematic, as the opportunities for early detection of various difficulties faced by students and the use of appropriate therapeutic measures are scarce. There is a need to fill mental health and development in students to prevent them from memory matters, learning disabilities, exam anxiety, concentrating difficulties and difficulties with organizing lessons. Therapeutic advice is best suited for the treatment of physical ailments (Jayatunga, 2005, p. 170).

'Students may face psycho-social problems owing to their physical and mental defects attached not only with the maintaining of inter-personal relationships relates to study environment, teachers, peer groups, administration but also their family background. Some issues which are faced by the students can be listed as forgetfulness about learnt lessons, Weakness in concentrations, Dislike for studies, Sudden breakdowns in learning, Laziness to learn and attending to the school, think to escape from the school, Low achievements or Over achievement, slow in studies or Backwardness, Carelessness, forget to do homework, Examination phobia and social phobia' (Subasinghe, 2016, p.12-13).

The modern psychological counselling process is positively important for the effective use of children's external and internal strengths for personal development. It contributes to enhance personality qualities by controlling stress, providing interpersonal relationships, and coping with educational problems and problem-solving guidance. According to the

educational counselling process, inquiries are made on the psycho-social problems of school children, special attention is given to the children who need special care, and relief in the case of behavioural disorders of the children and development of educational skills.

According to APA dictionary of psychology; student counselling is “the counselling specialty concerned with providing advice and assistance to students in the development of their educational plans, choice of appropriate courses, and choice of college or technical school. Counselling may also be applied to improve study skills or provide assistance with school-related problems that interfere with performance (e.g., learning disabilities) (https://dictionary.apa.org/). “Counselling is a subject field provided for various social mental problems investigating from a psychological view enabling people to overcome by educational guidance, knowledge, growth of the personality and through a course of mental therapy (Hapuarachchi and Samarasinghe, 2012, p. 20). The definition given by the Counselling ServiceAssociation is “The role of counselling is to pave the way to reveal the possibility of identifying the life style of each person according to their behaviour” (Athukorala, 2008, p.16).

Research problem

What are the strengths and barriers of school counselling service?

Objective of the study

- Examine the necessity of school counselling intervention.
- Identify the barriers of school counselling service.
- Identify specific psycho-social problems.

Literature Review

Thabrew K. C. K. (2017) study on 'importance of psychological counselling intervention in reducing pessimistic behaviour in school. Students' revealed that some students show specific behavioural traits. Some of them are neurosis abnormal behaviours. This mischievous behaviour directly and indirectly interferes with the educational process of them. Scientific intervention is needed to reduce stress, phobia and obsessive-compulsive behaviour. It has the potential to reduce the misbehaviour of students and thereby enhance their academic development. The main purpose of this research is to identify the importance of counselling and the involvement of social workers in minimizing the misbehaviour of

school children. It is possible to identify how the misbehaviour of the students used in this study affected several parties. Accordingly, the effect can be analysed in two main ways. That is, in terms of the impact on the individual and the impact on society. 21% of the sample was found to be mentally ill. The majority of these mental health problems are not treated properly and no one is aware of the condition.

Maheshika W. D. and Sumedha K. (2015) research paper on 'sociological study of impact of school counselling services on student productivity' is particular importance when discussing the current need and effectiveness of counselling for the entire school system. When the learning process does not meet the challenges, abilities, passions, attitudes and educational goals of the students, they do not reach the desired level of achievement. As a result, students face many problems in the learning process such as family environment, school environment, physical factors, student groups, teaching process and such related issues. The findings of this research show that counselling provides the motivation to acquire the skills needed to live a productive life. Although this objective is somewhat successful, it can be pointed out that the success of the school counselling service is hampered by the inadequacy of the instructor's training, the impact of the school environment, the examination-based educational process, and the negative attitudes of students, parents and teachers towards counselling.

Subasinghe, W. (2016). The study on' An introduction on educational guidance and school counselling' reveals different factors. Current school education has become an exchanging process between achievement of aptitude and the competition in learning. Problem faced by the student in the course of directing studious and non-studious factors effective on educational productivity of the student is much more complicated. Educational Guidance and School Counselling unit is the school related unit aimed with the key objective of assisting in solving the students' problems and strengthening the studiousness efficiency of students as well. On other hand, it is the educational guidance and school counselling process. Objective of this article is to conduct discussions on identifying expected objectives of counselling process, task achievement methodologies, role of a successful counsellor and discussing about a rewarding teacher-student relationship.

Research Methodology

This study belongs to the positivistic approach. This exploratory research was designed with quantitative approach with survey method. Sample relevant to the study was obtained by the Random Sampling Method. *Ambalangoda* Education Zone, which belongs to the *Galle* District of Southern Province, was acquired as the Study Area out of 94 Education Zones in Sri Lanka. Random sampling of 90 students (45- female students and 45- male students) from 3 schools out of 30 students in grade 12 of each of the three schools obtained from three 1AB schools. In addition to three counsellors employed in selected three schools, seven other counsellors from seven of the remaining 1AB schools were randomly selected. Quantitative data analysis was performed with fishbone analysis.

Data Analysis and Discussion

The purpose of the study is to investigate possible interventions that can be used to address both reported and unreported common mental health problems faced by school children. All students have a habit of discussing their matters with someone.

Graph 01: Selected groups to talk due to inconvenience emotions.

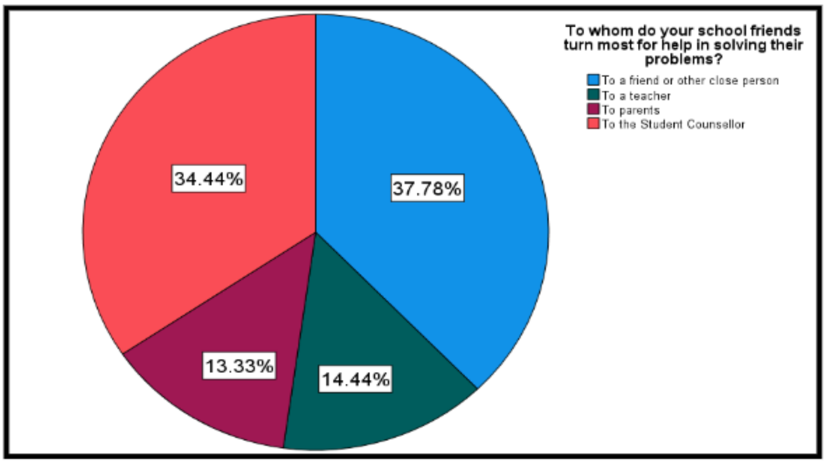

Source: ***Field data, 2020***

The above chart shows that the highest percentage (approximately 38%) tend to talk to a friend or close person when they faced psycho-social problem rather than meet a student counsellor. The chart shows that over 65% of students have never consulted a school counsellor for any mental issues. 34% of the students have met student counsellors to resolve their psychological problems, and no one thought the support and guidance from the student counsellor was unsatisfactory (they all thought that support was satisfactory). 14%

of students met teachers to discuss their matters. This implies that, student guidance and counselling intervention is nearly 48%. On the other hand, it is clear that, the pattern of school education and related competitive examinations is the main cause that affected to mental problems. The other vital causes are drunkenness and abuse. Family-related issues, including different attitudes and behaviours of parents, have also been implicated as factorscontributing to the student's mental health problems. In general, the results of the study shows that issues related to abuse and sexual things are not important in considering the causes of students' mental health related problems. The causes of all other mental problems, depending on their level of importance, can be stated as follows.

i. Influence of friends (conflicts and quarrels).
ii. Problems relates romantic relationships.
iii. Inappropriate situations such as demeaning, disrespecting or constantly being punished by a teacher in the classroom.
iv. Problems caused by physical changes associated with adolescence.
v. Problems such as being teased by other people, including friends.
vi. Conditions caused by parental influence.
vii. Conditions caused by economic difficulties.
viii. Problems related to various addictions (related to drug and sex addiction).

Most of children mentioned that the role and the facilities of the counselling services should be further strengthened. Students who trusted on a student counsellor for their problems or turned to a counsellor, they sought out the problems and returen to the normal life. Counselling intervention is more effectively attached with students who have psych-social problems getting help as a facilitator, mentor, and listener. It helps them to find the best solution.

Chart 02: Factors directed to meet student counsellors (from teachers' point of view)

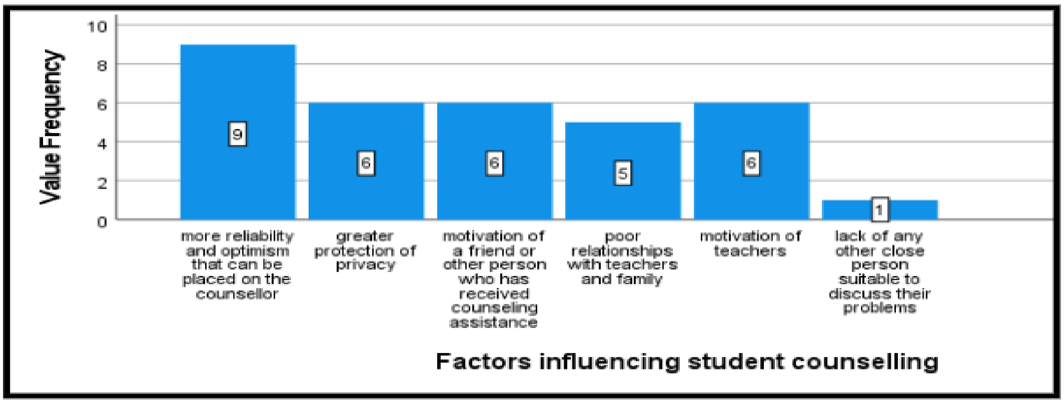

Source: ***Field data, 2020***

Above chart says, Students who meet student counsellors because there is no one else that can trust to talk. Trustworthiness is most significant factor of the counselling service. Some of results what students gained from counselling service are below mentioned,

- Actively engage in daily activities
- Show more inclination towards education
- Encouragement to minimize past behaviours and mistakes
- Achieving a good level of behaviour
- Increased interest in education and behaving peacefully in and out of the classroom
- Decreased frequency of prejudice
- Good behavioural changes
- Systematic school attendance etc.

47% of students think that, if they have any mental problem/issue in their life, they will meet a student counsellor for better solution. The main argument that can be made from this is that the nature of the optimism and confidence that school children place in student counselling is high.

Chart 03: Better solutions for psych-social problem management (from a student perspective)

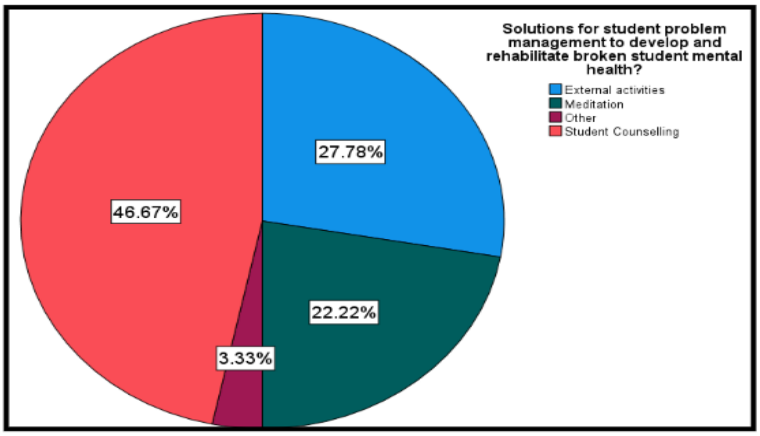

Source: Field data, 2020

From the students' point of view, 47% says, student counselling would be the most effective way to manage psycho-social matters. This factor is a good evidence to the administrators to take actions to promote and strengthen student counselling service. Some of negative ideas on school counselling are; less trust about the service, labelling as a psycho case, dark and dirty location of the counsellor's office etc.

The effectiveness of school education in the process of endowing good citizens to a society depends on the enormous role that teachers play in maintaining the mental health balance of students. The majority (50%) of the counsellors were diploma holders. 20% of the counsellors have postgraduate qualifications for counselling. Therefore, the quality of the counselling service to be strengthened with more qualified teachers. Awareness programs and identify potentials of counselling service is more important. The common character of existing school counselling service is, mostly teachers are engaging with counselling while they are teaching. Therefore, these teachers have to work with such as fulfilling work norms, syllabus cover-up, extracurricular activities, co-curricular activities and other events. Apart from that, the service continuousness is depending on the principal’s attitude on counselling. Some teachers have negative thinking or misunderstanding on this service as well as mental wellbeing. Difficulties in obtaining resources and facilities for programs, unawareness of top administrative officers, Teacher / other teachers' intervention in problem solving are some other barriers for this. The role of counselling should be unique in respecting its ethics and maintaining confidentiality. The counsellor must have a suitable and attractive place for that. The study revealed that there is no such separate place for counselling in many schools. This is also one of reasons to absentees of clients.

Circular 2013/06, which is issued by the Ministry of Education, again emphasized the need for guidance and counselling for the school system. Awareness programs on counselling service is essential. Teachers, parents and students don’t know about the important and significance of this service. When designing a counselling program, teacher awareness sessions and parents' awareness sessions are more valuable. There are number of issues that need to be addressed when conducting parental awareness aimed at the personality development of students. In this regard, the counsellors pointed out that parents’ participation is less and change attitudes is too difficult. Program planners, teachers, students, and various social groups are involved in organizing various programs. Some of awareness programs will be on environmental sensitivity, drug prevention, first aid, hygiene and nutrition, meditation, positive thinking etc.

The main problem faced by such appointed counsellors is that they do not have sufficient time to carry out the counselling work, they are not released from the school teaching schedule, most of teachers and principals have not good thinking about the service, difficulties to find resource persons, unnecessary intervention from the school disciplinary board and the class teacher's interference to solve their matters are the crucial issues that

affect as bad way to promote counselling service among the students. They further said that despite such appointments, the school force to do some other works including teaching.

CONCLUSION

The study showed that the majority of students are experiencing certain psycho-social problems and that although counselling intervention is the best solution for them to manage those problems. There are various problems associated with the active implementation of that solution. That has led to limitations in achieving the desired results. The findings of the study are as follows.

- Approximately 80% of the students has a habit of discussing their mental problems with friends, parents, teachers, close relatives and student counsellors.
- About 65% of the students never meets a student counsellor when they meet psycho-social issue.
- 80% of them who obtained counselling service are satisfied with the service. They have trusted the counsellor. Students are strengthen to solve their matters.
- Main psycho-social problems are related with competitive education system, father's drunkenness, and child abuse.
- Students' attitude towards the 'student counsellor' ,is that he/she is a good facilitator, good guide, friendly assistant, good listener as well as a qualified counsellor in front of their problems.
- 48% of the students prefers the counselling service as the best solution intervention for students who have psycho-social issue.
- Trusting other person rather than the counsellor, negative thinking on counselling service by teachers and friends, bad attitude regarding the counselling place and its location are some of the factors that affected to the student to escape from the service.
- Introducing awareness programs on counselling service among the teachers, students and parents is needed.
- Student counselling is not practiced in a professional level. Educational guidance system can be seen rather than the professional counselling work.

- The role of counselling in the school must first be defined under clear criteria. Directing teachers engaged in permanent school counselling activities to receive formal training and updating through regular training programs is needed.
- The school management should release the counselling teacher for full-time service.
- Student counsellors are carrying out this service very effectively and with dedication by directing students to professionals if needed, involving in students' matters even after the regular time, implementing techniques such as interference, discussions and guidance, using different places in school premises such as sciences lab, ground and home science room, being close to students, keeping the information in a confidential manner and providing facilities as suitable.

REFERENCES

Jayatunga, M. Ruwan. (2005). Psychological Counselling and Psychotherapy. Nugegoda: University Publishers

Thabrew, K.; Chamari Kumari. (2017). Importance of Psychological Counseling and Social Work Intervention in Minimizing the Positive Behaviours of School Students. Journal of Social Work 2017 1 (1)

Maheshika, W.M. D. And Sumeda, K.; (2015). A Sociological Study of the Impact of School Counselling Services on Students' Educational Productivity. (Diploma Course - Research Report, South Asian International Institute of Higher Education)

Subasinghe, W. (2016). An Introduction on Educational Guidance and school Counselling. International Journal of Scientific Research and Innovative Technology ISSN: 2313-3759 Vol. 3 No. 10

Samarsinghe, U. & Hapuarachchi, G. (2012). Psychological counselling (Upadeshana mano widyawa). Rajagiriya:Susitha publishers.

Bihungum Bista, Pushpa Thapa, Diksha Sapkota, Suman B. Singh, and Paras K. Pokhare, (2016). Psychosocial Problems among Adolescent Students: An Exploratory Study in the Central Region of Nepal. Front Public Health. 2016; 4: 158. Published online 2016 Aug 4. doi: 10.3389/fpubh.2016.00158

https://dictionary.apa.org/

https://www.who.int

Sri Lanka Journal of Social Development, Volume 01: Issue 06, July 2021

2

ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය

කුමුදුනි ශ්‍රියානි වැදිසිංහ[1]

සාරාංශය

ආබාධිතභාවය යන්න ජාතික වශයෙන් මෙන් ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද අවධානයට ලක්ව ඇති ගැටලුවකි. ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව එක්සත් ජාතින්ගේ ප්‍රඥප්තියේ පූර්විකාවෙහි ආබාධිතභාවය යන්න අර්ථ ගන්වා තිබෙනුයේ ''ආබාධිතභාවය යන්න ගොඩ නැඟෙමින් පවතින සංකල්පයක් බවත්, ආබාධිතභාවය ඌනතා සහිත පුද්ගලයන් අතර අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් හා අනෙකුත් අය සමඟ සමාන පදනමකින් සමාජයේ තම පූර්ණ හා ක්‍රියාකාරි සහභාගිත්වයට අවහිර කරන ආකල්පමය හා පාරිසරික සාධකයන්ගෙන් හට ගන්නකි'' වශයෙනි. ආබාධිත තත්ත්වය උත්පත්තියෙන් ම හෝ ජීවත්වන කාලය තුළ දී හෝ නිර්මාණය විය හැක්කකි. ජීවත්වන කාලය තුළ දි ඇතිවන පාරිසරික හා භෞතික බලපෑම් හේතුවෙන් පුද්ගලයන් ආබාධිත තත්ත්වයට පත් විය හැක.

මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ ගැටලුව වූයේ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා අවශ්‍යවන සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය කුමක්ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීමය ඒ ඔස්සේ ආබාධිත බව යනු කුමක්ද ආබාධිත බව ඇතිවීමට බලපාන හේතු ආබාධිත පුද්ගලයින් මුහුණපාන ගැටලු මොනවාද සහ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා අවශ්‍ය කාලීන සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය කුමක්ද යන්න පිළිබඳ අධ්‍යයනය කෙරිණ.මෙම අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය බවට පත් වූයේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයයි. එහිදී ආයතනගතකරණය කරන ලද ආබාධිත පුද්ගලයින් පහළොස් දෙනෙකු අධ්‍යයන නියැඳිය ලෙස තෝරා ගැණින අතර දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා ආඛ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරිණ.

මෙම අධ්‍යයනයේ මඟින් එළඹෙන මුඛ්‍ය නිගමනය වනුයේ ශ්‍රී ලාංකික සමාජ සංන්දර්භය තුළ ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා ගොඩනැගි ඇති මතවාදයන් ධනාත්මක ප්‍රේරණයක් ඇති කරනු නොලබන අතර මෙහි පවතින සුවිශේෂි හේතුව වනුයේ මෙය ආබාධිත පුද්ගලයින් තුළින්ම මතුවී සමාගතවීමය.ධනාත්මක ප්‍රේරණයන් තුළින් මෙම පිරිස ප්‍රජාව තුළ තබා බලාත්මක කිරීමේ හැකියාවක් පවතින බව මෙම අධ්‍යයනය මඟින් අනාවරණය විය. විශේෂයෙන්ම පවතින ආබාධිත තත්ත්වය හමුවේ මුහුණ දෙන අභියෝගයන් විසඳා ගැනීම සඳහා කුසලතා පූර්ණ පුද්ගලයෙකුගේ මැදිහත්වීම අනිවාර්ය වන අතර විශේෂයෙන්ම මෙම මැදිහත්වීම විධිමත් අයුරින් වෘත්තීමය පසුබිමක් සහිතව සිදු කළ හැකි වනුයේ සමාජ වැඩකරුවන්ට පමණක් වන බව අධ්‍යයන නිර්දේශය වේ.

මුඛ්‍ය පද -ආබාධිතබව, සමාජවැඩ, පවුල, ආකල්ප සහ කුසලතා

1.Kumudini Sriyani Wedisinghe

Senior Training Officer, National Institute of Social Development

හැඳින්වීම

යම් පුද්ගලයකුගේ එදිනෙද කටයුතු, ක්‍රියාකාරකම් හා චර්යාවන්වලට බාධා කරන, සීමා පනවන කායික හෝ මානසික තත්ත්වයක් ආබාධිත බව ලෙස හැඳින්වේ. ආබාධිත පුද්ගලයා යනු මෙවැනි තත්ත්වයකින් පෙළෙන තැනැත්තාය. 1996 අංක 28 දරණ ආබාධ සහිත තැනැත්තන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ පනත යටතේ ආබාධ සහිත තැනැත්තෙක් යනු සහජයෙන්ම ඇති වූ හෝ එසේ නොවූ ශාරීරික හෝ මානසික හැකියාවන්හි යම් ඌනතාවයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජීවිතයේ අවශ්‍යතාවයන් මුළුමනින්ම හෝ කොටස් ලෙස හෝ තමා විසින්ම, තමා සඳහාම ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි යම් තැනැත්තෙකි. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට අනුව ආබාධිත පුද්ගලයෙක් යනු යම්කිසි මිනිස් සමාජයක් සිය ජනයා අතරෙහි ශාරීරික හෝ මානසික බවින් සාමාන්‍ය යැයි සලකනු ලබන තැනැත්තෙකුට වඩා වෙනස්, ශරීරයෙහි ඌනතාවක් හෝ ශාරීරික හෝ මානසික ඌනතාවක් ඇති අයකු ආබාධිත අයෙකු නම් වේ. මෙම අධ්‍යයන මාතෘකාවේ ප්‍රධාන සංකල්පය බවට පත්වන්නේ අබාධිතභාවයයි. ආබාධිතභාවය ප්‍රධාන කොටස් 02 කට බෙදිය හැක. එනම්,

1. ශාරීරික ආබාධ
2. මානසික ආබාධ

ශ්‍රී ලංකාවෙහි ප්‍රජා පුනරුත්ථාපන ක්‍රියාවලියෙහි ආබාධ ලෙස සලකන්නේ පහත සඳහන් තත්ත්වයන්ය.

- මානසික වශයෙන් අඩු ලුහුඬුකම් හා මන්දබුද්ධිකභාවය
- ඉගෙනීමේ අපහසුතා
- කථා කිරීමේ හා භාෂණයේ ඌණතා
- ශ්‍රවණ අපහසුතා
- පෙනීමේ අපහසුතා
- එහා මෙහා යාමේ අපහසුතා/චලනය වීමේ අපහසුතා
- ශරීරයේ විකෘතිතා නිසා ශරීර අවයව නිසියාකාරව ක්‍රියා කළ නොහැකි වීම
- හැසිරීමේ ගැටලු
- මී මැස් මොරය/ අපස්මාරය
- බහුවිධ ආබාධ

නවීන වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුවත් සමඟ නිසි කලට දෙනු ලබන ප්‍රතිකාර, විශේෂඥ ආධාර මත වැඩි දෙනෙකුට මෙම තත්ත්වයෙන් මිදිය හැකි වී ඇත. ආබාධිත බව සමඟ බැඳි සංකල්ප 3 ක් ඇත. එනම් ඌණතාවය, ආබාධිතතාවය හා බෙලහීනතාවයයි.

1. ඌණතාවය

    ශාරීරිකව හෝ මානසිකව අඩු පාඩු තිබීම.

2. ආබාධිතතාවය

    කලින් කළ හැකිව තිබූ නමුත් මේ වන විට සිදු කිරීමට නොහැකි බව.

3. බෙලහීනතාවය - පුද්ගලයාට සමාජ, ආර්ථික වශයෙන් සිදුකරන කාර්යයන් කළනොහැකි බව.

ඒ අනුව, ඌණතාවයක් ආබාධිත බවටත්, ආබාධිත බව බෙලහීනතාවයටත් පත් විය හැකි බව වටහා ගත යුතුයි.

පසුගිය අඩ සියවසක කාලය තුළ ලෝක ජන සංඛ්‍යාව වර්ධනය වූ ප්‍රමාණයෙන් 10% ක ප්‍රතිශතයක් ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් බව 2016 වසරේදී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ජනගහණය පිළිබඳ දත්ත පෙන්වා දී ඇත. ආබාධිත පුද්ගලයෙක් යනු අප අතරම ජීවත් වන තවත් එක් පුද්ගලයෙකි. එම පුද්ගලයාටද අපට මෙන් වගකීම්, යුතුකම් හා අයිතිවාසිකම් ඇත. නමුත් ඔහුට කායිකව හෝ මානසිකව එදිනෙද කටයුතු සාමාන්‍ය ලෙස ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි නිසා එම පුද්ගලයා තවත් කෙනෙකුගේ යම් ආධාරයක් හෝ සේවයක් ලබා ගනී. ඉතා බරපතල ලෙස ආබාධිත වූ අයෙක් නම් ඔහුට හෝ ඇයට තම පවුලෙන්, ප්‍රජාවෙන් ලැබිය යුතු ආධාරය, සේවය, ආරක්ෂාව, රැකවරණය, සෙනෙහස අති මහත්ය. කිසිම විටෙක ඔවුන් දෙස අසරණයෙක්, කාලකණ්ණියෙක් ලෙස නොබැලිය යුතු අතර ඉතා යහපත් ආකල්පයක් ඇතිව ඔවුන්ට උපකාර කළ යුතුයි. මේ අනුව මෙවැනි වෘත්තීය සහායක් අවශ්‍ය පාර්ශව සඳහා වෘත්තීය මඟ පෙන්වීම ලබාදීම කාලීන අවශ්‍යතාවක් බවට පත්ව ඇත. ඒ තුළ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා වූ සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය වැදගත් වේ. එමනිසා මෙම ලිපිය මගින් ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා වූ සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය පිළිබඳ සාකච්ජා කරනු ලැබේ. සමාජ වැඩ යන්න පුද්ගලයන්ට පමණක් නොව ඔවුන්ගේ පවුල් විවිධ කණ්ඩායම් සහ ප්‍රජාවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පහසුකම් සපයන වෘත්තියක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය සමාජ වැඩ යනු කලාවක් විද්‍යාවක් සහ වෘත්තියක් ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි අතර එය ඔවුන්ගේ ගැටලු විසඳීමට සහ පෞද්ගලික හා සහමාජ සම්බන්ධතා තෘප්තිමත් කර ගැනීමට මිනිසුන්ට උපකාර වේ සමාජ සේවකයින්ගේ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයට අනුව (IFSW, 2014) සමාජ වැඩ යනු පුහුණුවීම් පදනම් කරගත් වෘත්තියක් වන අතර එය සමාජ විපර්යාස සහ සංවර්ධනය සමාජ සහජීවනය සහ මිනිසුන් සවිබලගැන්වීම සහ විමුක්තිය ප්‍රවර්ධනය කරන ශාස්ත්‍රීය විෂයයකි සමාජ සාධාරණත්වය මානව හිමිකම් සාමූහික වගකීම සහ විවිධත්වයන්ට ගරු කිරීම යන මූලධර්ම සමාජ වැඩ සඳහා කේන්ද්‍රීය වේ සමාජ වැඩ සමාජ විද්‍යාවන් මානව ශාස්ත්‍ර හා දේශීය දැනුම පිළිබඳ න්‍යායන් මත පදනම් වූ සමාජ ජීවිත අභියෝගයන්ට මුහුණදීම සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මිනිසුන් සහ සමාජ ව්‍යුහයන් සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබයි එබැවින් සමාජ වැඩ බහුවිෂයානුකූල ප්‍රවේශයක් ගනී සමාජ වැඩ පුද්ගගයින්ගේ දුර්වල වූ ධාරිතාව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සමාජ අක්‍රීයතාව වැළැක්වීමට සහ පුද්ගල පවුල් කණ්ඩායම් සඳහා සම්පත් සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ලබයි එහිදී සමාජ විපර්යකාරක සේවාව සමාජ සංවර්ධනය සමාජ සහජීවනය සහ මිනිසුන් සවිබල ගැන්වීම සහ එම පුද්ගලයින්ට විමුක්තිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙයට ඇතුලත් වේ එහිදී ප්‍රධාන සමාජ වැඩ මූලධර්ම කිහිපයක් මත පදනම් වේ.

- මිනිසුන්ට ආවේණික වටිනාකම්වලට ගෞරව කිරීම
- හිංසාකාරී නොවීම
- විවිධත්වයට ගරු කිරීම
- මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම

- සමාජ සාධාරණත්වය යන කාරණා ඇතුලත් වේ.

ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා සමාජ වැඩ වෘත්තීය මැදිහත්කරණය තුළදී ඉහත මූලධර්මයන් මත පදනම්ව සියලු දෙනාට සම අයිතීන් සහ සම අවස්ථා උදා කර දෙමින් සමාජ වැඩ වෘත්තිකයා ඌන පූර්ණය සඳහා ආබාධිත පුද්ගලයින් සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය මෙහිදී සාකච්ජා කරනු ලැබේ

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ ගැටලුව වූයේ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා අවශ්‍යවන සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය කුමක් ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීමය ඒ ඔස්සේ ආබාධිත බව යනු කුමක් ද ආබාධිත බව ඇතිවීමට බලපාන හේතු ආබාධිත පුද්ගලයින් මුහුණපාන ගැටලු මොනවා ද සහ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා අවශ්‍ය කාලීන සමාජ වැඩ මැදිහත්කරණය කුමක් ද යන්න පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන්නට විය. මෙම අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය බවට පත් වූයේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයයි. එහිදී ආයතනගතකරණය කරන ලද ආබාධිත පුද්ගලයින් 15 දෙනෙකු අධ්‍යයන නියැඳිය ලෙස තෝරා ගැණින එහිදී ආබාධිත කාන්තාවන් 08ක් සහ ආබාධිත පිරිමි පුද්ගලයින් 07ක් අධ්‍යයන නියැඳියට ඇතුළත් විය. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා නිරීක්ෂණය සහ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ජා යන ක්‍රමවේද යොදා ගත් අතර, දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා ආඛ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනය ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ජාව

ආබාධිතබව සම්බන්ධයෙන් සමාජය තුළ පවතින මතවාදය

ශ්‍රී ලංකා සමාජය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේදී ආබාධිත බව පිළිබඳ විවිධ මතවාද හඳුනාගත හැකිය එහිදී සමකාලීන සමාජයේ ආබාධිත බව පිළිබඳ දරන දූර්මතද රාශියක් වේ. ඉන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

- ආබාධය පෙර ආත්මයක පවක් ඵල දීමකි.
- මෙය දෛවය අනුව සිදුවන්නකි.
- ආබාධවීම සමාජ ජීවිතයට කැළලකි.
- ආබාධිත අය අනුන්ගෙන් යැපිය යුතුයි
- ඥාති විවාහ අය සහ ආබාධ අතර සම්බන්ධයක් නැත.
- රෝග වළක්වා ගැනීමේ ප්‍රතිශක්තිකරණ ලබා ගැනීම එතරම් අවශ්‍ය නොවේ.
- ආබාධිත අයට පිහිට වනඑකම තැන මඩමය.

ආබාධිතබව පිළිබඳ ආබාධිත පුද්ගලයින් දරන මෙවැනි අදහස් ඔස්සේ මෙවැනි මතවාද තවදුරටත් පැහැදිලි වේ.

"මේක මගේ කරුමයක් අපේ පවුලේ කාටවත් එහෙම නෑ මට විතරයි එහෙම උනේ මටම විතරක් මෙහෙම උනේ පූරුවේ අවාසනාවකට" (වයස අවුරුදු 32ක ආබාධිත පුද්ගලයෙකු, 2018).

මේ අනුව පැහැදිලිවන්නේ ආබාධිතභාවය හා බැඳුනු සමාජ දුර්මත තවදුරටත් තහවුරු කිරීම සඳහා ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ ආකල්ප සිතුම් පැතුම් පවා බලපාන බවය. ඒ බව පහත ප්‍රකාශයෙන් පවා තවදුරටත් ගම්‍ය වේ.

"මම පවුලේ බාලයා ඒ විතරක් නෙවෙයි අබ්බගාතයෙක් අනික් පැත්තට මම ගැහැණියක් මේ විදියට ජීවත් වෙන එක පාපයක් අනික් අය දෙන දෙයක් කාලා අනාගතය දිහා බලාගෙන ඉන්න එක විතරයි මට උරුම" (වයස අවුරුදු 24ක ආබාධිත කාන්තාවක්, 2018).

එසේම ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සිතන පතන, ක්‍රියා කරන ආකාරය අනුව ආකෘතීන් කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකිය. ඉන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

1. සමාජ ආකෘතිය

මෙහිදී සමාජය ආබාධිත වූවන් සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකර ඇත. සමාජය සමාන ලෙස ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් සඳහා ක්‍රියාත්මක වියවුතු බව පෙන්වා දී ඇත.

2. ත්‍යාගශීලී ආකෘතිය

මෙහිදී අනුකම්පාව, මානව අයිතීන් අහිමි කිරීම, වෙන්කර තැබීම, ආයතනගත කිරීම සිදුකිරීමේදී සිදු කළ යුතු ආකාරය විග්‍රහ කර ඇත.

3. වෛද්‍ය ආකෘතිය

මෙහිදී ආබාධිත පුද්ගලයින් දෙස වෛද්‍යමය ඇැහැකින් බලයි. ආබාධිත තත්ත්වය යනු සෞඛ්‍ය හේතුන් මත ඇතිවන්නා වූ තත්ත්වයක් ලෙස අර්ථ දක්වයි.

4. පුරවැසිභාව ආකෘතිය

මෙහිදී සහයෝගීතාව, සහභාගිත්වය, අන්තර්කරණය යනු සෙසු පුරවැසියන්ට හිමි පුරවැසි අයිතිය හා සම්බන්ධ කරමින්සාකච්ඡා කෙරේ.

මේ ඔස්සේ ආබාධිතබව පිළිබඳ පවතින සමාජ ආකල්පය පැහැදිලි කරගත හැකිය එනම් ඉහත ආකෘතීන් මගින් පැහැදිලි කරන මතවාද සමකාලීන ලාංකේය සමාජ සන්දර්භය තුළ ආබාධිතබව පිළිබඳ සමාජ මතවාදය නිර්මාණය කිරීමේදී හේතු වී ඇති බව පැහැදිලි වේ ඒ අනුව මෙවැනි සමාජයේ වෙසෙන පුද්ගලයින් දරන මෙවැනි මතවාද මෙන්ම ආබාධිත පුද්ගලයින් ආබාධිත බව පිළිබඳ දරන මතවාද අතර සහසම්බන්ධතාවක් පවතින බව පැහැදිලි වන අතරම ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ මතවාද තහවුරු කිරීමෙහිලා මෙවැනි සමාජ මතවාද හේතුවන බව පැහැදිලි වේ.

ආබාධිතවීමට බලපාන හේතු

මිනිස් වර්ගයාගේ ආරම්භයේ පටන්ම ආබාධිත බව මිනිසා අතර තිබී ඇත. මුල් යුගවලදී ආබාධිත පුද්ගලයන් සිය නිවෙස්වලම තබා ගනිමින් රැකබලා ගැනුනු අතර පසුකාලීනව පවුලේ අයගේත් දෛනික කටයුතු ඉන් අතපසු වීම හේතුවෙන් ආබාධිත අය සඳහා වෙනම ආයතන බිහිවිය. මෙලෙස ආබාධිත පුද්ගලයිනුත් පවුලේ සාමාජිකයිනුත් අපහසුතාවයට පත් කරවන ආබාධිතභාවයන් ඇතිවීමට බොහෝ හේතු කාරණා බලපා ඇත. පුද්ගලයෙක් ආබාධිත කරවීමට බලපාන ප්‍රධාන කරුණු 2 කි.

1. ජීව විද්‍යාත්මක කරුණු (ජානමය හා ව්‍යුහමය ආබාධ)
2. පවුල් සමාජමය කරුණු

ජීව විද්‍යාත්මක කරුණු (ජානමය හා ව්‍යුහමය ආබාධ)

i. ජානමය ආබාධ

ඩිම්බයක් හා ශුක්‍රාණුවක් එකතුවීමෙන් යුක්තානුවක් සෑදේ. එහි ශුක්‍රාණුව මඟින් පැමිණි වර්ණ දේහ 23 ක්ද ඩිම්බය මඟින් පැමිණි වර්ණ දේහ 23 ක්ද එකතු වී වර්ණ දේහ 46 කින් යුතු යුගල 23 ක් ඇත. මෙම සෛල නැවත නැවත බෙදීමේ ක්‍රියාවලිය කළලයක් දක්වා සංවර්ධනය වේ. මෙම බෙදීම තුළ ඇතැම් අවස්ථාවලදී ශුක්‍රාණුවකට හෝ ඩිම්බයකට අඩුවෙන් හෝ වැඩියෙන් වර්ණ දේහ ගමන් කරන අවස්ථාවකදී බිහිවන දරුවා ජාන විකෘතිතා හේතුවෙන් ආබාධිත වේ.අධ්‍යයන නියැඳිය තුළ ජීවවිද්‍යාත්මක හේතු පදනම් කරගනිමින් ආබාධිතබවට පත්වූ පුද්ගලයින් 09දෙනෙකු හඳුනාගත හැකිවිය එම ජීවවිද්‍යාත්මක හේතු මත පදනම්ව ඇතිව තිබූ ආබාධිත තත්ත්ව මෙසේ දැක්විය හැකිය

- ශ්‍රව්‍ය ආබාධ (04)
- දෘෂ්‍ය ආබාධ (02)
- ඩවුන්සින්ඩ්‍රෝම් (01)
- ඔටිසම් (02)

ඒ අනුව ආබාධ වර්ග කිහිපයක් හඳුන්වා දිය හැක.

1. කථනාබාධ
2. දෘෂ්‍යාබාධ
3. ශ්‍රවණාබාධ
4. වටහාගැනීමේ අපහසුතා (ඔටිසම්)
5. මන්ද මානසික
6. මානසික රෝග
7. බහුවිධ ආබාධ

ii.ව්‍යුහමය ආබාධ

මවුකුස තුළ වැඩෙන දරුවාගේ ඉන්ද්‍රියයන්වල ඇති වන අඩු පාඩු නිසා දරුවා විවිධ ආබාධිත තත්ත්වයන්ට පත් වේ. මෙම තත්ත්වය ව්‍යුහමය ආබාධ නම් වේ. තවද පූර්ව ප්‍රසව අවධියේදී මව ජර්මන් සරම්ප, සමාජ රෝග, ඩිප්තීරියා, මැලේරියා, කම්මුල්ගාය, පැපොල, පෝලියෝ වැනි රෝග වාහකයන්ට ගොදුරු වුවහොත් දරුවා ආබාධිත වීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇත. එමෙන්ම, මව ලබාගන්නා හෝමෝන වර්ග, ඖෂධ හා රසායනිකයන්, මත් ද්‍රව්‍ය, දුම් පානය මගින් මවගේ වැදෑමහ හරහා අහිතකර ද්‍රව්‍ය කළලයට කාන්දු වීම නිසාද දරුවා ආබාධිත විය හැක. මව දිගින් දිගටම අහිතකර චිත්තවේග තත්ත්වයක පසුවන්නේ නම් ශරීරය තුළ නිපදවන අහිතකර හොමෝන මගින් කළලයට අනිසි බලපෑම් ඇතිකර

දරුවාව ආබාධිත කරවිය හැක. මව ගර්භනී තත්ත්වයට නුසුදුසු වයසකදී ගැබ්ගෙන ඇත්නම් එහිදීද දරුවා ආබාධිත වීමට ඉඩක් ඇත. විශේෂයෙන්ම මවගේ පෝෂණ තත්ත්වය පිළිබඳ සැලකිල්ලෙන් සිටීම වැදගත් වේ. මව මන්දපෝෂණ තත්ත්වයකින් පෙළුනහොත් අධික ලෙස විකිරණ හා එක්ස් රේ කිරණ වලට නිරාවරණය වුවහොත් මවුකුස තුළ වැඩෙන බිළිඳාගේ වර්ණ දේහ වෙනස් වීමට බොහෝ සෙයින් ඉඩකඩ ඇත. එවැනි ආබාධිත පුද්ගලයින් 03දෙනෙකු මෙම අධ්‍යයනය ඔස්සේ හඳුනාගත හැකිවිය ඔවුන්ගේ ආබාධිතබව සඳහා බලපෑ සුවිශේෂී හේතු මෙසේ දැක්විය හැකිය.

වගුව 2.1.ව්‍යුහමය ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් හා ඒ සඳහා බලපෑ හේතු

ආබාධිත බව	බලපෑ හේතු	ආබාධිත පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව
අන්ධභාවය	පූර්ව ප්‍රසව අවධියේදී මව ජර්මන් සරම්ප රෝගයෙන් පෙළීම	02
මන්දමානසිකබව	ගර්භනී කාලය තුළදී මව පෝෂණ ඌනතාවලත් පෙළීම	01

මූලාශ්‍ර - ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන, 2018

පවුල් පරිසරය හා බැඳුණු කරුණු

දරුවකු ඉපදී වසරක් ගත වන විට මොළයේ වර්ධනය 50% ක්ද වසර 2 වන විට 75% ක්ද වේ. මේ කාලයේදී දරුවාට පවුලෙන් ලැබෙන උත්තේජන ප්‍රධාන තැනක් ගනී. දරුවාට වසර 6 ගත වන විට වැඩිහිටියකුගේ මොළය මෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැඩී අවසන් වේ. මෙම වර්ධන කාල සීමාව තුළ දරුවාව හොඳින් පෝෂණය කර නිසි ආරක්ෂාව ලබා දිය යුතුයි. මේ කාලය තුළ දරුවාට මතු වන කායික, මානසික දුෂ්කරතා දරුවාගේ මොළයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන ලෙස බලපායි. උදහරණයක් ලෙස දරුවාට කුඩා කල අපස්මාර රෝගය වැළඳුනහොත් මොළයේ සියුම් ස්නායු සෛලවලට හානි වී මොළයේ වර්ධනය අඩපණ වේ. මෙමඟින් දරුවා ආබාධිත විය හැක. ඒ බව පහත ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වේ.

> "අපේ අම්මා කිව්වා මට පොඩිකාලේ ඉඳලා මී මැස්මොරේ හැදුනේ ආච්චිගේ වරදින් කියලා එයා මාව පොඩිකාලේ ආච්චි ළග තියලා තමයි රස්සාවට ගිහින් තියෙන්නේ එතකොට මට නිතරම මේ උණ හැදිලා තියෙනවා එක දවසක් මට ෆිට් එක හැදිලා ඒත් ආච්චි මාව ඉස්පිරිතාලෙ ගෙනිහින් නැහැ යකඩ කෑල්ලක් අතට දීලා තියාගෙන එදා ඉඳන් මේ ලෙඩේ මට අද වෙනකම් තියෙනවා සනීප කරන්න බැහැ" (වයස අවුරුදු 45ක ආබාධිත කාන්තාවක්.2018).

තවද එදිනෙද මුහුණදෙන හදිසි අනතුරු නිසා පුද්ගලයා සදකාලිකවම ආබාධිත විය හැක. පුද්ගලයින්ට විසඳාගත නොහැකි මානසික ගැටලු හමුවේද පුද්ගලයා මෙවැනි තත්ත්වයකට පත් වීමට ඉඩ ඇත.

ආබාධිත පුද්ගලයින් සමාජගත වීමේදී මුහුණපාන ගැටලු

ආබාධිත පුද්ගලයින් සමාජගත වීමේදී ප්‍රධාන ලෙස මුහුණ දෙන ගැටලු ආකාර 05 කි. ඒවා නම්, ආර්ථික ගැටලු, සෞඛ්‍ය ගැටලු, අධ්‍යාපන ගැටලු, රැකබලා ගැනීමේ ගැටලු හා සමාජයීය ගැටලු වේ. අධ්‍යයන දත්තයන ඔස්සේ එය පහතාකාරයට විග්‍රහ කර ඇක්විය හැකිය.

ගැටලුවේ ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව
ආර්ථික ගැටලු	12
සෞඛ්‍යය ගැටලු	07
අධ්‍යාපනික ගැටලු	04
රැකබලා ගැනීමේ ගැටලු	09

මූලාශ්‍ර : ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන: 2018

ආබාධිත පුද්ගලයන්ද සාමාන්‍ය පුද්ගලයන්ද ජීවත් වන්නේ එකම සමාජ පසුබිමකයි. ආබාධිත නොවන පුද්ගලයන්ට මෙන්ම ආබාධිත පුද්ගලයින්ටද අවශ්‍යතා ඇත. සාමාන්‍ය අවශ්‍යතාවලට අමතරව ආබාධිත අයට විශේෂ අවශ්‍යතාද ඇත. ආබාධිත පුද්ගලයින් මෙම අවශ්‍යතා සපුරා ගනිමින් සමාජයේ ජීවත් වන විට විවිධාකාර ගැටලු මතු වේ. ආබාධිත පුද්ගලයින්ට රැකියාවක් කිරීමේ හැකියාව නැති විය හැක. ඔවුන්ව රැකබලා ගැනීමටත් වෙනත් කෙනෙකු සිටිය යුතුය. ඊට අමතරව ඔවුන් වෙනුවෙන් විශේෂ උපකරණ ගැනීමටද, ඖෂධ ප්‍රතිකාර කිරීමටද සිදුවේ. මේ හේතුන් නිසා ආබාධිත අය සිටින පවුල්වලට ඒ පුද්ගලයා වෙනුවෙන් බොහොමයක් වියදම් දැරීමට සිදුවේ. ආබාධිත අයට සෞඛ්‍ය ගැන උනන්දු විය නොහැක. රෝගවලින් වැළකී සිටීමට අවබෝධයක් නැත. ඔවුන්ගේ ශරීරයේ ප්‍රතිශක්තීකරණයද දුබල විය හැක. ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ මතක තබා ගැනීමේ ශක්තිය දුබලය. තර්කන හැකියාව, තේරුම් ගැනීමේ හැකියාවද අඩුය. එම නිසා නිසි අධ්‍යාපනයක් ලැබීමට නොහැකියාවක් ඔවුන්ට ඇත. විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති දරුවන් සඳහා ඇති පාසල් වලින් අධ්‍යාපන ගැටලු යම් තරමකට විසඳා ඇති වුවත් එම පාසල්වලින් පවා

අවශ්‍ය අධ්‍යාපනය ලබාගත නොහැකි දරුවෝ වෙති. ඔවුන්ව රැකබලා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය ඇත. මෙම තත්ත්වය එම පුද්ගලයින්ගේ පවුල්වල අයට ගැටලු ඇති කරයි. ඒ වෙනුවෙන් කාලය, ශ්‍රමය හා ධනය වැය කිරීම බොහොමයක් පවුල් වලට ගැටලුවක් වී ඇත.

මෙවැනි පුද්ගලයින් සමාජ සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේදී විවිධපුද්ගලයින්ගේ උසුළු, විසුළු, තර්ජන, අසාධාරණකම් හමුවේ මානසික පීඩනවලට ලක්වේ. ඇතැම් ආබාධිත කාන්තාවන්ට සිය ආරක්ෂාව පිළිබඳවද ගැටලු මතුවන අවස්ථා ඇත. අන්තර් පුද්ගල සබඳතා පැවැත්වීමේදී මෙන්ම තම චිත්තවේග කළමනාකරණය කරගැනීමට නොහැකි වීම නිසාද මෙවැනි පුද්ගලයින් සමාජයීය වශයෙන් ගැටලු ඇති කර ගනී. ඒ කෙසේ නමුත් විද්‍යාඥයින් සොයාගෙන ඇති ආකාරයට ඔවුන් සඳහා ඇති ඉතාමත් හිතකර ආධාරක ක්‍රමය වන්නේ තමන්ගේම ප්‍රජාවේදී ඔවුන් සිටියදීම ඔවුන් ප්‍රජාවේ සහාය ඇතිව නානාවිධ අංශවලින් වර්ධනය වීමට රුකුල් දීමයි. එනම් ආබාධිත පුද්ගලයින් ප්‍රජාවේ පුනුරුත්ථාපනය කිරීම වඩා ප්‍රතිඵලදයක වේ.

ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා සමාජ වැඩකරුගේ කාර්යයභාරය

ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ පුද්ගල සංවර්ධනය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. එහෙයින් පුද්ගල සංවර්ධනය ඉහළට ගෙන යාම මෙහිදී සමාජ වැඩකරුගේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයකි. පුද්ගල සංවර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන සාධකයක් වන්නේ යහපත් මානිකත්වයයි. එම නිසා ආබාධිත වූවන්ගේ දුබල මානසික මට්ටම නැති කර යහපත් කිරීම සමාජ වැඩකරු කළ යුතු වේ. මෙවැනි ගැටලු කල්තියා හඳුනාගෙන අවශ්‍ය මැදිහත්වීම නිසි පරිදි කළ යුතුවේ. මෙවැනි ගැටළු කල්තියා හඳුනාගෙ අවශ්‍ය මැදිහත්වීම නිසි පරිදි කළ යුතුවේ. ආබාධිත බව අවම කරගැනීමට, සුවපත් කරගැනීමට හැකි අවස්ථාවල ඒ සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ සහයෝගය ලබා දිය යුතුවේ. එලෙසම, මෙවැනි සේවාලාභීන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයින්ට අවශ්‍ය මැදිහත්වීමද සමාජ වැඩකරු විසින් සිදු කළ යුතුයි. මෙහිදී විශේෂයෙන්ම මැදිහත්කරණ ක්‍රියාවලිය ආබාධිත සේවාලාභීන්ව ඔහු/ ඇය සිටින ප්‍රජාව තුළ සිටියදීම කළ යුතුයි. තනිව හුදෙකලාව කරන සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩපිළිවෙලට නොයා යුතුයි. ආබාධිත පුද්ගලයින් තුළ සහජයෙන්ම ඇති හැකියා හඳුනාගෙන ඒවා සංවර්ධනය කිරීමටද ෂමාජ වැඩකරු දක්ෂ විය යුතුයි. පුද්ගලයින්ගේ ඇති නොදැනුවත්භාවය, නොසැලකිලිමත්භාවය වැනි දේ නිසා ආබාධිත පුද්ගලයින් බිහිවීමේ ප්‍රවණතාවය පිළිබඳ සමාජය දැනුවත් කිරීමද ෂමාජ වැඩකරු ගේ කාර්යභාරයකි. වෘත්තීය උපදේශකවරයකු වශයෙන් ආබාධිත පුද්ගලයින් සමඟ ක්‍රියා කිරීමේදී ප්‍රගුණ කළ යුතු විශේෂ කුසලතා හා ආකල්ප ඇත.

ආකල්ප

යමක් පිළිබඳ අප තුළ ඇති හැඟීම්, සිතුවිලි ආකල්ප නම් වේ. මිනිසුන් සමඟ කටයුතු කිරීමේදී ඒ අය පිළිබඳ හිතකර ආකල්ප ඇති කර ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. ආබාධිත පුද්ගලයන් සමඟ කටයුතු කිරීමේදීද පළමුවෙන්ම සමාජ වැඩකරු ගේ අකල්ප හිතකර, ධනාත්මක ඒවා විය යුතුයි. මෙහිදී ෂමාජ වැඩකරු කිසිම විටෙක ආබාධිත බව, මන්ද බුද්ධික බව, කුලය, ආගම හෝ දුගී බව හෝ වෙනත් ඕනෑම හේතුවක් මත කෙනෙක් උසස් හෝ පහත් යැයි නොසැලකිය යුතුයි. ඕනෑම පුද්ගලයෙක් සිතන හා ජීවත්වන ආකාරයක් තිබේ. එයට ගරු කළ යුතුයි. සෑම පුද්ගලයෙක්ම

එකිනෙකාට විශේෂ බව මතක තබාගත යුතුයි. තමා ළඟට පැමිණෙන පුද්ගලයා ආබාධිත වුවත් ඒ තැනැත්තාටද තමාගේ ගැටලු විසඳාගෙන දියුණු වීමට වුවමනාවක් ඇති බවත් ඔහු/ ඇය වෙනත් කෙනෙකුගේ උපකාර මත යැපෙනවාට වඩා තනිවම වැඩ කර ගැනීමේ ආශාවකින් හා අවශ්‍යතාවයකින් පෙළෙන බව සිතිය යුතුයි. එලෙසම එසේ පැමිණෙන සේවාලාභියා කිසිම විටෙක වෙනස්කළ නොහැකි පුද්ගලයකු ලෙස නොසිතිය යුතුයි. මෙලෙස තම ආකල්ප වෙනස්කරගැනීම තුළින් සේවාලාභියා දෙස වඩාත් සුභවාදීම බැලීමට සමාජ වැඩකරු ට ඉඩ ලැබේ.

කුසලතා

සමාජ වැඩකරු සිය කාර්යභාරය සිදුකිරීමේදී ඔහු තුළ විශේෂ කුසලතා/ හැකියාවන් තිබිය යුතු වේ. තම සේවාලාභියා සමඟ ඉතාමත් හොඳ වෘත්තීමය සම්බන්ධතාවයක් ඇති කර ගැනීමට සමාජ වැඩකරු ට හැකි වියයුතුයි. තම සේවාලාභියාගෙන් කරුණු දැනගැනීමට හැකියාවක් තිබිය යුතුයි. ඔවුන්ගේ ගැටලුව ඔවුන්ට දැනෙන ආකාරයටම තේරුම් ගැනීමට සමාජ වැඩකරු ට හැකිවිය යුතුයි. තම සේවාලාභියාගේ මානසික තත්ත්වය හොඳින් තක්සේරු කිරීමට හැකියාවක් සමාජ වැඩකරු ට තිබිය යුතුයි. මෙහිදී ආබාධික පුද්ගලයා මෙන්ම ඔහුව/ ඇයව රැකබලා ගන්නා පිරිස සමඟද සාකච්ඡා කිරීමට අවශ්‍ය නිසා නිවැරදිව එලදායීව ඔවුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට හැකි වන පරිදි හොඳ සන්නිවේදන හැකියාවක් තිබිය යුතුයි. එම පිරිස මෙන්ම ආබාධිත පුද්ගලයාගේද කැමැත්ත පරිදි මැදිහත්කරණ සැලැස්ම සැකසීමට, සැලසුම් කිරීමේ හැකියාවක්ද සමාජ වැඩකරු ට තිබිය යුතුයි.

ක්‍රම ශිල්ප

ආබාධිත පුද්ගලයින්ට පුද්ගල හා සමාජ අවබෝධය අඩුය. මේ නිසා ඔවුන්ට බොහෝ මානසික ගැටලු පැන ගැගීමට ඉඩ ඇත. ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ ගැටලුවට මැදිහත්කරණය කිරීමේදී කායික හා චර්යාත්මක ගැටලු හා අර්බුද සාර්ථකව විසඳා ගැනීමට ප්‍රතිකාරාත්මක උපදේශන ක්‍රමවේද (Theraputic Counselling) හා සරල උපදේශනමය කාර්යයන් (General Counselling, Empathy & Active listening) උපයෝගී කරගත හැක. මෙහිදී පුද්ගල කේන්ද්‍රීය උපදේශන ක්‍රමය(Client Centered counselling techniques), සංජානනය (Perception), ප්‍රජානනය(Cognition), ආත්ම අවබෝධය (Insight therapy) හා නිරීක්ෂණය(Observation)වැනි ශිල්ප ක්‍රම වඩා යෝග්‍ය වේ. තවද වඩාත් සංවිධිත රාමුවක් තුළ සමූහ විශ්ලේශී උපදේශන ක්‍රම ශිල්පද භාවිතා කළ හැක. (තිලකරත්න, 2007).

ආබාධිත අයට මූලික වශයෙන් පෞරුෂත්ව ගැටලු මතුවේ. එවැනි අවස්ථාවකදී පෞරුෂ සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා පෞරුෂ සංවර්ධන ප්‍රතිකාර ක්‍රම (Personality development therapy) යොදා ගත හැක. මෙහිදී අන්තර් පුදගල ඉගෙනුමක් මගින් අන් අයෙකුගේ අත්දැකීමක් අධ්‍යයනය කර තම ගැටලුව විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකසා දෙයි. මෙමගින් තම සේවාලාභීන්ගේ ජීවිතවලට නව අපේක්ෂාවන් හා නව වටිනාකම් එක් කළ හැක. විවිධ ක්‍රම ශිල්ප අතරින් වඩාත් සුදුසුම ක්‍රම ශිල්ප යොදගෙන වඩාත් ඉහළ මට්ටමේ විධිමත් උපදේශන සේවාවක් ලබා දීම සමාජ වැඩකරු කළ යුතුයි. එමගින් පහත දැක්වෙන ආකාරයේ සංවර්ධනීය වෙනසක් තම සේවාලාභියාට අත්කර දිය හැක.

- පුද්ගල පෞරුෂයේ අන්තර්වර්තික ගති ඉවත් කිරීම.
- වාචික හා අවාචික සන්නිවේදන හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.
- සැඟවුනු විභව ශක්තීන් හඳුනාගෙන ඒවා උද්දීපනය කිරීම.
- නිර්මාණාත්මක හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.
- ඉදිරිපත්වීමේ හා අභියෝග භාර ගැනීමේ කුසලතාවයන් දියුණු කිරීම.
- කාර්යක්ෂමතාවය හා ක්‍රියාකාරී මට්ටම වර්ධනය කිරීම.
- සමාජ බිය හා පලායාමේ පෞරුෂ ලක්ෂණ බිඳ හෙලීම.
- නිසි සමාජානුයෝජනය.
- ආතතිය හා කාංසාව අඩු කිරීම.
- ජීවිතය පිළිබඳ සැබෑ අවබෝධය ඇති කිරීම.
- ජීවිතයට සතුට ළඟා කර දීම.

නිගමන සහ නිර්දේශ

ඉහත තොරතුරු මගින් ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා හිමි ස්ථානය හා එම පුද්ගලයින් මුහුණ දෙන ගැටලු, අභියෝග හා එසේවීමට බලපානු ලබන හේතු සාධක මොනවාද යන්න හෙළි වේ. ශ්‍රී ලාංකික සමාජ සංන්දර්භය තුළ ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා ගොඩනැගී ඇති මතවාදයන් ධනාත්මක ප්‍රේරණයක් ඇති කරනු නොලබයි. මෙහි පවතින සුවිශේෂී හේතුව වනුයේ මෙය ආබාධිත පුද්ගලයින් තුළින්ම මතුවීමය. ''පෙර ආත්මයක කරන ලද කරුමයක්, දෛවෝපගත සිදුවීමක්, අනුන්ගෙන් යැපීමට සිදුවීම යන ප්‍රගතිශීලි නොවන චින්තන ධාරාවන් හේතුවෙන් එම පුද්ගලයන්ගේ මානසික යහපැවැත්ම බිඳවැටීමට පදනම් වී ඇති බව මෙම අධ්‍යයනයේ නිගමනය වේ.මෙම අධ්‍යයනයට අනුව නූතන සමාජ සන්දර්භය තුළ ආබාධිත පුද්ගලයන් මනෝ සමාජ හා ආර්ථික වශයෙන් ගැටලු රැසකට මුහුණ දෙන බව අනාවරණය විය. ආබාධිත පුද්ගලයන් සෘජුව මුහුණ දෙන ගැටලුව වනුයේ ආර්ථිකමය වශයෙන් ඇති කරනු ලබන බලපෑම්ය. විශේෂයෙන්ම ආදායම් ඉපයීමට නොහැකි වීම, ජීවිත්වීමට විශාල මුදලක් වැය වීම, ආදයම් උත්පාදන මාර්ග අහිමි වීම ආදි හේතු නිසාවෙන් ආර්ථිකමය වශයෙන් පීඩනයට ලක් වේ. ආබාධිත පුද්ගලයින් මුහුණ දෙන සෙසු ගැටලු වනුයේ සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ ගැටලු,රැකබලා ගැනීමේ ගැටලු, සමාජ සම්බන්ධ ගැටලු, අධ්‍යාපන ගැටලු වේ. මෙම තත්ත්වය මඟ හැරවීම සඳහා විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් යටතේ මැදහත්වීමක් අවශ්‍ය වේ. තවදුරටත් මෙම කණ්ඩායම අනාථ, අත්හළ, අසරණ යන වර්ගිකරණයට ලක් කිරීම ප්‍රායෝගික නොවේ. ධනාත්මක ප්‍රේරණයන් තුළින් මෙම පිරිස ප්‍රජාව තුළ තබා බලාත්මක කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. විශේෂයෙන්ම පවතින ආබාධිත තත්ත්වය හමුවේ මුහුණ දෙන අභියෝගයන් විසඳා ගැනීම සඳහා කුසලතා පූර්ණ පුද්ගලයෙකුගේ මැදිහත්වීම අනිවාර්ය වේ. විශේෂයෙන්ම මෙම මැදිහත්වීම විධිමත් අයුරින් වෘත්තීමය පසුබිමක් සහිතව සිදු කළ හැකි වනුයේ සමාජ වැඩකරුවන්ට පමණි. ආබාධිත පුද්ගලයින් රැකවරණයෙහිලා

සමාජ වැඩකරුවන් සඳහා බලවලල්ලක් එනම් වෘත්තීමය ආංශික ප්‍රවේශයකින් යුතු සාමුහික එකඟතාවයන් වැදගත් වේ යන්න මෙම අධ්‍යයන දත්ත අනුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිර්දේශය වේ. එනම්,

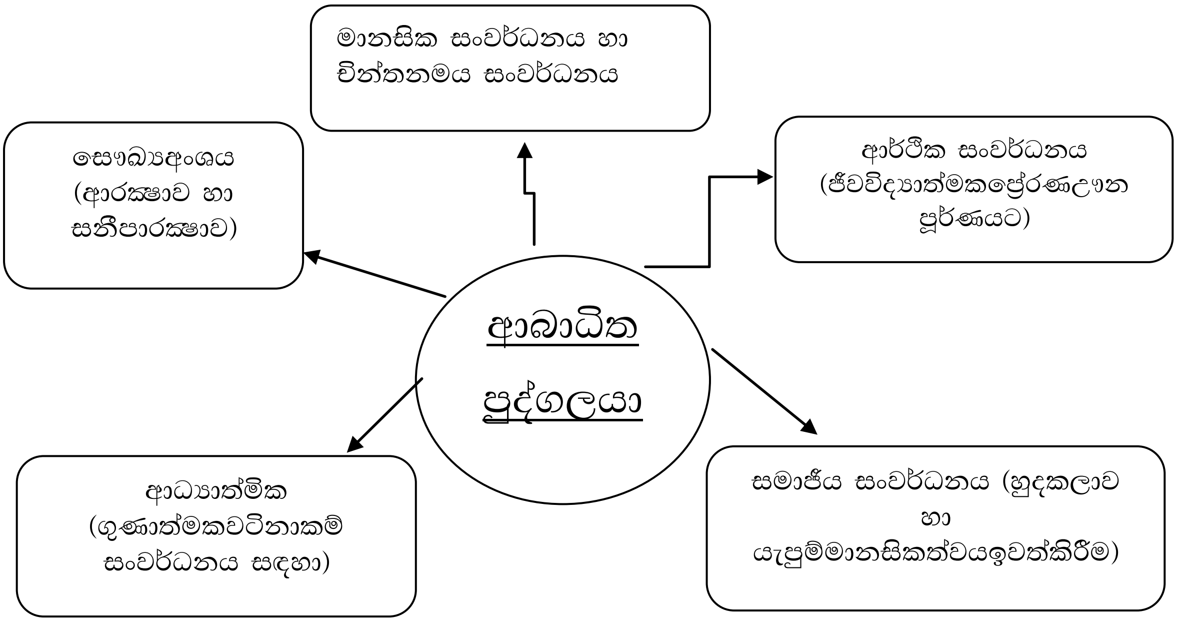

ඉහත ආකාරයේ ආබාධිත පුද්ගලයන් සංවර්ධනයට සංවර්ධනාත්මක මෙහෙයුමක් අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා ආබාධිත පුද්ගලයා සිද්ධියක් වශයෙන් ගෙන කළමනාකරණය කළ යුතුයි. එනම් සිද්ධි කළමනාකරණය ඔස්සේ ආබාධිත පුද්ගලයන්ට අවශ්‍ය පුහුණු විකල්ප සඳහා සමාජ වැඩකරුට මැදිහත්විය හැක. එසේම සම්පත් සම්බන්ධිකරණය සමාජ වැඩකරුවන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් සිදු කිරීමට හැකියාව හිමි වන අතර ඒ ඔස්සේ ආබාධිත පුද්ගලයන්ගේම උනන්දුවෙන් හා කැපවීමෙන් ඔවුන් තුළ සංවර්ධනාත්මක ගමන්මගක් ඇතිකිරීමට සමාජ වැඩකරුට හැකියාව හිමි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

Dubois, B. and Miley, K. *2005: Social Work: An Empowering Profession. Boston: Pearson*

Harris, A. and Enfield, S. *2003: Disability, Equality and human rights: A training manual for development and humanitarian organisations. Oxford: Oxfam Publications*

Sri Lanka Journal of Social Development, Volume 01: Issue 06, July 2021

3 රැකියා නියුක්ත කාන්තාවන්ගේ ආතතිය අවම කිරීම සඳහා මනෝ උපදේශන හා සමාජ වැඩ මැදිහත්වීම

කේ. චාමරි කුමාරි ද තාබ්‍රෙව්[1]

සාරාංශය

18 සහ 19 සියවස් අතර කාලය තුළ ස්ත්‍රීවාදී සංකල්පය ලෝකය තුළ නිර්මාණය වන්නේ පුරුෂාධිපත්‍ය නිසා ස්ත්‍රීන් මත වන පීඩනය හා ඇයට හිමි අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම පසුබිම් කරගෙනය. එම තත්ත්වයෙන් මුදවා ගැනීම ස්ත්‍රීවාදයේ අරමුණ වේ. ස්ත්‍රීන්ට හා පුරුෂයින්ට සමාන අයිතිවාසිකම්, සමාන සම්පත් හා ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් හිමි කර දීමේ අරමුණින් එබඳු සමාජ වෙනසක් සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම ස්ත්‍රීවාදයේ මූලික ලක්ෂණයකි. පුරුෂයින් හා සමාන අයුරින්, බාධාවකින් තොරව, ක්‍රියාශීලිව සහභාගි වීමේ අයිතිය හිමි කර දීම ස්ත්‍රීවාදයෙන් අවධාරණය කෙරේ. ස්ත්‍රීවාදී දේශපාලන ව්‍යපාර තුළ ස්ත්‍රීන්ගේ අයිතිවාසිකම් දිනාගැනීමේ අරගලය 20 වැනි සියවස දක්වාද එයින් ඔබ්බට ගොස් ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර තුළින් අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීමට සමත් විය. 20 වන සියවසේ ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර තුළින් ප්‍රජනනය හා සම්බන්ධ අයිතිවාසිකම්, ප්‍රසූත නිවාඩු, සමාන වැටුප්, ලිංගික අතවර, ගෘහීය ප්‍රචණ්ඩත්වය එරෙහි නීති හා ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීමේ අරමුණු කර ගනිමින් ඔවුන්ට සිදුවන වෙනස්කම් නැති කිරීම සඳහා දිගටම ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර තුළින් ඔබ්බට ගමන් කර ඇති බවයි.

සේවා නියුක්ත කාන්තාවන්ගේ රැකියා ආතතිය අවම කිරීම සඳහා සමාජ වැඩ හා උපදේශන මැදිහත්වීම අරමුණු කරගෙන කරන ලද මෙම පර්යේෂණය ගවේෂණාත්මක අධ්‍යයනයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ කොග්ගල ආයෝජන ප්‍රවර්ධන වෙළඳ කලාපයේ ඇඟලුම් කර්මාන්ත ශාලා හතරක් මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. කර්මාන්තශාලා හතරේ වැඩ කරන මුළු කම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 4500ට ආසන්නව, ඉන් නිමැවුම් අංශයේ සේවය කරන කාන්තා කම්කරුවන් 1000 දෙනාගෙන් 10% ක් (100) අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගන්නා ලදි. කායික සහ මානසික රෝග, ගෘහස්ථ හිංසාවන්, කුටුම්භගත ප්‍රශ්න, උනන්දුවක් නොමැතිකම, මහන්සිය හෝ වෙහෙසකර යැයි සිතීම, කළකිරීම, න්‍යෂ්ටික පවුලේ කාර්යභාරයන්, ස්වාමියාගේ බීමත්කම, වැඩ අධිකකම, දරුවන් පාසල් යැවීමට සිදුවීම, ප්‍රවාහන ගැටළු, පෞද්ගලික සම්බන්ධතා ආදිය හේතුවෙන් ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවල සේවය කරන ගැහැණු කම්කරුවන් මානසික ආතතියට පත් වේ. මානසික ආතතිය හේතුවෙන් ධනාත්මක බලගැන්වීමේ සාධකයන් යටපත්වී ඇත. ධනාත්මක ප්‍රේරණයන් තුළින් මෙම පිරිස ප්‍රජාව තුළ තබා බලාත්මක කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. විශේෂයෙන්ම පවතින බාධක හමුවේ මුහුණ දෙන අභියෝගයන් විසඳා ගැනීම සඳහා කුසලතා පූර්ණ පුද්ගලයෙකුගේ මැදිහත්වීම අනිවාර්ය වේ. විශේෂයෙන්ම මෙම මැදිහත්වීම විධිමත් අයුරින් වෘත්තීමය පසුබිමක් සහිතව සිදු කළ හැකි වනුයේ සමාජ වැඩකරුවන්ට හා මනෝ උපදේශකවරුන්ට පමණි. මෙම කණ්ඩායම මානසික ආතතියෙන් මුදවා සවිබලකරණයෙහිලා සමාජ වැඩකරුවන් හා මනෝ උපදේශකවරුන් සඳහා වෘත්තීමය ආංශික ප්‍රවේශයකින් මැදිහත්වීම ඔස්සේ රැකියා ආතතිය අවම කර ධනාත්මක බලගැන්වීමේ සාධකයන් ගොඩනැංවීමට හැකියාව හිමි වේ.

මුඛ්‍ය පද : ආතතිය, ඇඟලුම් කර්මාන්තය, මැදිහත්වීම, සමාජ වැඩ, සවිබලකරණය

1.K. Chamari Kumari de Thabrew

Research Assistant, National Institute of Social Development.

හැඳින්වීම

සංස්කෘතික සහ ආගමික වශයෙන් වන ගතිනුගතික සිරිත් විරිත්, ආකල්ප, විශ්වාස හා පිළිගැනීම් මඟින් පැණවෙන සීමාවන් වඩාත් තදින් බලපාන්නේ ස්ත්‍රිය විෂයෙහිය. නිදසුනක් ලෙස පවුල තුළ දේපල බෙදී යාමේදී බොහෝවිට පුරුෂ පක්ෂය වෙත වාසිසහගත තත්ත්වයක් හිමි වීම දැක්විය හැකිය. විශේෂයෙන් ව්‍යාපාර, ආර්ථික සංවිධාන සහ දේශපාලන උරුමය පුරුෂ මූලිකව ගලා යයි. එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමය ඉදිරිපත් කරන දත්ත අනුව ලෝකයේ මුළු වැඩ පැය ගණනින් 60% සඳහා ස්ත්‍රීන් ශ්‍රමය යෙදවූවත් ඇයට හිමිවන්නේ මුළු ලෝක ආදායමින් 10%ක් පමණි. ලෝක ජනගහනයෙන් 51% ක් ස්ත්‍රීන් වුවත් ජාතික මට්ටමේ ව්‍යවස්ථාදායකයන්හි ස්ත්‍රී නියෝජනයේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිශතය 14% කි (ලියනගේ, 2006).

ආසියාවේ බොහෝ රටවල කාන්තා ව්‍යාපාර අධිකරණ මට්ටමේ පිරිමින් සමඟ දේශපාලන හා නීතිමය සමානාත්වතාවය දිනා ගැනීමට සමහර ක්ෂේත්‍රවල කාන්තාවන්ට හැකි වී තබේ. එහෙත් පවුලේ හා සමාජයේ පීතෘ මූලික ව්‍යුහයන්හි දක්නට ලැබෙන ගැහැණුන්ගේ යටහත් පහත්භාවය දුරුකරලීමට එම ව්‍යාපාරය අසමත්ව ඇත. ඉතා දුර්ලභ වූ අවස්ථාවලදී හැර ස්ත්‍රීවාදී විඥාණය (Feminist consciousness) හැර සම්ප්‍රදායික පීතෘ මූලික ව්‍යුහයන්ට අභියෝග එල්ල කිරිමට තරම් සංවර්ධනය නොවුණි. (කුමාරි ජයවර්ධන උපුටා ගත්තේ හේමන්ත කුමාර, 2009, පි.අ.121). නමුත් ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ගේ සමාජ, ආර්ථික, අධ්‍යාපනය තත්ත්වයන් ඉහළ මට්ටමක පවතී. එයට මූලික හේතුව නීතිමය වශයෙන් ශ්‍රී ලාංකික ස්ත්‍රියට සමාජ, දේශපාලන හා ආර්ථික අයිතිවාසිකම් පුරුෂයාට සමාන අයුරින් හිමි වීමයි. එයට නිදසුනක් ලෙස අද ලාංකික සමාජය තුළ කාන්තාව පිරිමින් මෙන් ආර්ථිකයට මෙන්ම අධ්‍යාපන තුළින් කාන්තාව පුරුෂයාට වඩා ඉහළ තනතුරු දරමින් සමාජය තුළ වෙනසක් සිදු කර ඇත. නමුත් බිම් මට්ටම්වල සිටින කාන්තාවන්ට ප්‍රායෝගික වශයෙන් පුරුෂයාට සමාන අයුරින් කටයුතු කිරීමට ඉඩ නොලැබීමට හේතු කිහිපයක් බලපා ඇත. ශ්‍රී ලාංකික සමාජය තුළ පවතින සම්ප්‍රදායික ආකල්ප ඒ අතුරින් ප්‍රමුඛ වේ. පවුල හා වෙනත් සමාජ ආයතනය තුළ සමාජානුයෝජනය ක්‍රියාවලිය සිදුවන්නේ ද ඒ ආකල්ප හා විශ්වාස පදනම් කරගෙනය. ස්ත්‍රීන් අධ්‍යාපනය හා ආර්ථික ක්ෂේත්‍රවල පුරුෂයන් හා සමව නියෝජනය වුවත් තීරණ ගන්නා මට්ටම්වලදි ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය අඩු මට්ටමක පවතී.

- **න්‍යායාත්මක පසුබිම**

ස්ත්‍රීවාදයේ විවිධ න්‍යායන් කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකිය. ලිබරල් ස්ත්‍රීවාදය (Liberal Feminism), මාක්ස්වාදී ස්ත්‍රීවාදය (Maxist Feminism), රැඩිකල් ස්ත්‍රීවාදය (Radical Feminism), සමාජවාදී ස්ත්‍රීවාදය (Socialist Feminism) හා පශ්චාත් නූතනවාදි ස්ත්‍රීවාදය (Post Modern Theory of Feminism) මේ අතරින් ප්‍රධාන වේ.

- **ලිබරල් කාන්තාවාදී න්‍යාය**

ලිබරල් ස්ත්‍රීවාදය දේශපාලන හා නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ තුළින් ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින්ගේ සමානාත්මතාවය තහවුරු කරයි. එය ස්ත්‍රීවාදයේ පුද්ගලවාදී ස්වරූපයකි. ඔවුන්ගේ ක්‍රියාවන් හා තේරීම් තුළින් කාන්තාවන්ට ඔවුන්ගේ සමානාත්මතාවය පෙන්වීමට හා පවත්වා ගැනීමට ඇති හැකියාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

ලිබරල් කාන්තාවාදී න්‍යායාත්මක පර්යාවලෝකයන් ස්ත්‍රීපුරුෂසමාජභාවයන් හා බැඳුණු සමාජීය හා සංස්කෘතික ආකල්පයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කිරීමට උත්සහ දරා ඇත. සමාජ සම්බන්ධතාවල දී ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් පවතින වෙනස්කම් අවධානයට නොගෙන ඔවුන්ට සමාන අවස්ථා අත්පත්කර දිය යුතු බව ලිබරල් කාන්තාවාදී මතය යි. මේ හා සම්බන්ධ අදහස් අතර මේරි වොල්ස්ටන් ක්‍රාෆ්ට් (A Vindcation of the Rights of Women-1792), ජෝන් ස්ටුවර්ට් මිල් සහ හැරියට් ටේලර් මිල් (The Subjection of Women-1869), බෙට් ප්‍රීඩෙන් (Society Feminine Mystique-1962) යනාදීන්ගේ අදහස් විමසීම අරමුණු කෙරේ. මාක්ස්වාදී හා රැඩිකල් කාන්තාවාදී එළඹුම්වල දී මෙන් මොවුන් කාන්තා යටත්වැසිභාවය පුළුල් ක්‍රමයක හෝ ව්‍යුහයක එක් අංශයක් ලෙස නො දකියි. ඒ වෙනුවට ඔවුන් කාන්තාවන් සහ පිරිමින් අතර අසමානතාවයට දායක වන එකිනෙකට වෙනස් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. ලිබරල් කාන්තාවාදීන් උනන්දු වන්නේ නීත්‍යානුකූල සහ අනෙකුත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමවේදයන් හරහා කාන්තාවන් සඳහා සමාන අවස්ථාවන් ඇති කිරීම සහ ඒවා ආරක්‍ෂා කිරීමට කටයුතු කිරීමට යි. එ මෙන් ම මොවුන් විශ්වාස කරනු ලබන්නේ නීතිය තුළ සමානාත්මතාවය ඇති කිරීම කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස්කම් කර සැලකීම හා සම්බන්ධයෙන් ඉතා වැදගත් වන බවයි. තව ද ක්‍රමානුකූලව පවත්නා ක්‍රමයට ගෙන එන ප්‍රතිසංස්කරණ හරහා කාන්තාවට සමාන තත්ත්වය අත්පත්කර ගැනීමට හැකියාවක් ඇතැයි සිතයි. එම අර්ථයෙන් ලිබරල් කාන්තාවාදී ප්‍රවේශය පවත්නා ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් කළ යුතු යැයි විශ්වාස කරන රැඩිකල් සහ මාක්ස්වාදී කාන්තා එළඹුම්වලට වඩා මධ්‍යස්ථ බවක් උසුලයි.

- **මාක්ස්වාදී කාන්තාවාදය**

මාක්ස්වාදී කාන්තාවාදී එළඹුමට අනුව පූර්ණ කාන්තා සමතාවක් අත්පත් කරගැනීමට නම් පීතෘමූලිකත්වය සහ ධනවාදය පරාජය කළ යුතු ය. ෆ්‍රෙඩ්රික් එංගල්ස් සඳහන් කරනුයේ "කාන්තාවන් ඇගේ ලිංගිකත්වය නිසා දීර්ඝකාලීන ව සමාජ අසාධාරණයට ලක් වන බව" යි. එංගල්ස් විසින් රචනා කරන ලද "පවුල, පෞද්ගලික දේපොළ හා රජය ඇති වූ හැටි" කෘතියෙන් ධනවාදී සමාජය තුළ කාන්තාව අසාධාරණයට ලක් වන ආකාරය පැහැදිලි ව දක්වා තිබේ. මාක්ස්වාදී කාන්තා එළඹුමට අනුව, පිරිමි නිසා කාන්තාව සෘජුවම පීඩනයට පත් නොවේ. ධනවාදයෙහි ප්‍රධාන ලක්‍ෂණයක් වන්නේ ධනය සහ බලය සමාජයෙහි ඉතා සුළු පිරිසක් වෙත එකතු වීම යි. වෙනත් සමාජ අවධීන් හා සම්බන්ධව සලකා බලන කළ ධනවාදී අවධිය විශාල ධනයක් නිර්මාණය කරයි. එහි දී පීතෘමූලිකත්වය තීව්‍ර වීමට හේතු වන්නේ ශ්‍රමයෙහි හිමිකරුවන් සහ ශ්‍රමය අයිති ලෙස කොටස් දෙකක් ලෙස සමාජය විභේදනයවීමත්, ඊට අදාළ ව දේපළ හිමිකම සංවිධානයවීමත් යන සාධකයන් මත ය. ඒ තුළින් ආර්ථික වශයෙන් බලය ඇති පන්තියකුත්, ඔවුන්ට ශ්‍රමය විකුණන නිර්ධන පන්තියකුත් නිර්මාණය වේ. එ වැනි පසුබිමක් තුළ සමාජයෙහි ඉතා කුඩා සමූහයක්, එහි විශාල සමූහය පාලනය කිරීමක් සිදු වේ. එහි දී එම පන්ති ක්‍රමයට අයත් වන කාන්තාවන් ද පීඩනයට, අසාධාරණයට සහ සූරා කෑමට ලක් වේ. තව ද මාක්ස්වාදීන්ට අනුව නිෂ්පාදනයට වඩා දායක වන්නේ පිරිමින් ය. කාන්තාවන්, පිරිමින් නිෂ්පාදනය කරන දේවල් පරිභෝජනය කරන අයයි. කාන්තාව, හුදු පරිභෝජන අස්ථානයෙන් ගැලවෙන තුරු ඔවුන්ට එරෙහි ව සිදුවන අසාධාරණයන් අඛණ්ඩ ව සිදු වේ. මොවුන්ගේ යෝජනාව වනුයේ පවුල සඳහා පූර්ණ ප්‍රතිසංවිධානයක් ද ගෘහීය නඩත්තුව සඳහා සාමූහික ක්‍රමයක් ද සැකසීම වැදගත් බවයි.

- **රැඩිකල් කාන්තාවාදය**

රැඩිකල් ස්ත්‍රීවාදයේ කේන්ද්‍රීය ලක්ෂණය වන්නේ එමගින් ලිංගික පීඩනය සමාජය තුළ පවතින මූලිකම ලක්ෂණය බව පිළිගැනීමය. ඒ අනුව පංති සූරාකෑම, වාර්ගික පිළිකුල වැනි අනෙකුත් විභේදන ද්වීතීයික වේ. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භාවය ගැඹුරුම සමාජ විභේදනය සහ වැදගත්ම දේශපාලන ගැටලුව වන අතර එය සමාජ පංතිය, ජනවර්ගය හෝ ජාතියට වඩා වැදගත්ය. මේ අනුව රැඩිකල් ස්ත්‍රීවාදීන් අවධාරණය කරන්නේ සමාජවාදීන් ආර්ථික සූරාකෑමේ පවතින වැදගත්කම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම පිණිස සමාජය ධනවාදී පර්යාය පදයෙන් හඳුන්වනවාක් මෙන් ලිංගික පීඩනයේ පවතින කේන්ද්‍රීය භූමිකාව ඉස්මතු කරනු පිණිස සමාජය පුරුෂාධිපති සමාජයක් ලෙස විස්තර කිරීම සහ වටහාගැනීම සිදු කළ යුතු බවය.

කාන්තාවන් සූරාකෑම සඳහා පිරිමින් වගකිව යුතු වන අතර එ මගින් ඔවුන් ප්‍රතිලාභ ද ලබාගත්තා බව මෙම න්‍යායෙහි කේන්ද්‍රීය පිළිගැනීම යි. රැඩිකල් කාන්තාවාදීන්ට අනුව කාන්තාවන්ට එරෙහි පිරිමි ප්‍රචණ්ඩත්වය පිරිමි සුපිරිබව හරහා සිදු වේ. ඒ අනුව ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය, දූෂණය, ලිංගික හිරිහැරයන් ආදිය මනෝවිද්‍යාත්මක හෝ අපරාධකාරී මූලාශ්‍රයන්ගේන් පැන නගින හුදෙකළා වූ සිද්ධීන්ට වඩා ක්‍රමවත් ව සිදු වන කාන්තා පීඩනයෙහි උපාංගයක් ලෙස හඳුනාගැනීම වැදගත් වේ. රැඩිකල් කාන්තාවාදීන් ප්‍රතිසංස්කරණ හෝ ක්‍රමයෙන් සිදු වන වෙනස්කම් හරහා කාන්තා පීඩනයෙන් නිදහස් වීමට හැකියාවක් ඇතැයි විශ්වාස නො කරයි. මක්නිසා ද යත් පීතෘමූලිකත්වය ක්‍රමවත් ව සංවිධානය වූ ප්‍රපඤ්චයක් බැවිනි. ඔවුන්ට අනුව පීතෘමූලිකත්වය මුළුමනින්ම ඉවත දැමීමෙන් පමණක් ස්ත්‍රීපුරුෂසමාජභාවීය සමතාවය අත්පත් කරගත හැකිය.

- **පශ්චාත් නූතනවාදි ස්ත්‍රීවාදය**

පශ්චාත් නූතනවාදී ස්ත්‍රීවාදය රැඩිකල් අදහස් ප්‍රතික්ෂේප කරයි. බටහිර සුදු ජාති, මධ්‍යම පාංතික ස්ත්‍රීන්ට පොදු න්‍යායන් පදනම් වී ඇති බවත්, ඒවා ලොව සියලු ප්‍රදේශවල, සියලුම වර්ණ, මානව වර්ග හා පංතිවල ස්ත්‍රීන්ට පොදු න්‍යායයන් ලෙස අර්ථකථනය කර ඇති බවටත් පශ්චාත් නූතනවාදී ස්ත්‍රීවාදිහු චෝදනා කරති. නමුත් ස්ත්‍රීන් සමස්තයක් ලෙස ගත්කළ එබඳු පොදු තත්ත්වයක් දැකිය නොහැකි බවත්, වර්ණය, වර්ගය, පංතිය හා සංස්කෘතිය ආදී සැලකිල්ලට ගෙන ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය විශ්ලේෂණය කළයුතු බවත් පශ්චාත් නූතනවාදී ස්ත්‍රීවාදීන්ගේ මතයයි. සමහර බටහිර ස්ත්‍රීවාදීන්, එකම රට තුළ වුවත් ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වය වෙනස් විය හැකිය. එසේම සුදු ජාතික බටහිර ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වය විශ්වීය නොවේය යන මතය පිළිගෙන ඇත. ඒ අනුව ඔවුහු ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වයට, විවිධ සමාජ, සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික සාධක බලපෑම් කරයි යන්න පිළිබඳ පෙරට වඩා වැඩි සංවේදීතාවක් දක්වති. එම වෙනසට මූලිකවම බලපෑම් කලේ පශ්චාත් නූතනවාදී ස්ත්‍රීවාදයයි (ලියනගේ, 2006). පශ්චාත් නූතනවාදී ස්ත්‍රීවාදයට අනුව ස්ත්‍රීන් මත වන පීඩනය හා ඇගේ අත්දැකීම්වලට ලක් කල යුත්තේ ඒ ඒ පසුබිම තුළ ඇති විවිධ සාධක සැලකිල්ලට ගනිමිනි. ස්ත්‍රී විමුක්තිය සඳහා පීතෘමූලිකත්වය හා ධනවාදයට එරෙහිව සියලුම ස්ත්‍රීන් එක් අරගලයක් කරනවාට වඩා ඒ පසුබිමට මුල්වූ කරුණුවලට එරෙහිව සටන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව ඔවුන්ගේ මතයයි.

.

අධ්‍යයන ගැටලුව

1977 හඳුන්වාදෙන ලද විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියෙහි එක් ප්‍රධාන අංශයක් හැටියට ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් වෙළඳ කලාප ආරම්භ කිරීම සිදු විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කාන්තාවන් වැටුප් සහිත ශ්‍රමබලකායට ප්‍රවේශ විය. වෘත්තීය ප්‍රවේශයක් සිදු වුවත් කාන්තාවන් රැකියාව සමඟ මුහුණ දෙන පීඩනය හේතුවෙන් ආතතයට පත් වේ. එම නිසා රැකියා කාන්තාවන් සවිබලගැන්වීම සමාජ අවශ්‍යතාවයක් වේ. එක්සත් ජාතීන් විසින්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී සමානත්වය අත්පත් කර ගැනීම හා සියලු කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් සවිබල ගැන්වීම 2030 සඳහා වන තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කවල පස්වැන්න ලෙස හඳුනා ගනු ලබයි. මෙම පසුබිම යටතේ මෙම අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන ගැටලුව වශයෙන් ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවල සේවය කරන ගැහැණු කම්කරුවන්ගේ රැකියා ආතතිය හා කාන්තා සවිබලකරණය සඳහා උපදේශන හා සමාජවැඩ මැදිහත්වීම කෙසේ සිදුවිය යුතු ද?යනුවෙන් සකස් කර ගන්නට විය.

අධ්‍යයන අරමුණු

- ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවන්හි සේවයේ නියුතු සේවිකාවන්ගේ ආතතිය සඳහා බලපාන සාධකයන් හඳුනා ගැනීම
- සේවා ස්ථානයේ දී මෙන්ම තම පවුල සමඟ කටයුතු කිරීමේදී මෙම සේවිකාවන් මුහුණපාන ගැටලු හා අභියෝග හඳුනාගැනීම.
- එම ආතතිය අවම කිරීම සඳහා සමාජ වැඩ හා උපදේශන මැදිහත්කරණය සිදුවිය යුතු ආකාරය හඳුනා ගැනීම

අධ්‍යනයේ වැදගත්කම

මානව පවුල් සංස්ථාව තුළ තත්ත්වය හා කාර්යභාරයන්හි විවිධතා පවතින අතර එහි දී කාන්තා කාර්යභාරය බහුවිධ ස්වරූපයක් ගෙන ඇත. සාම්ප්‍රදායික ගෘහීය කාර්යභාරයන්ට අමතරව සේවානියුක්ති අංශය තුළ කාන්තා ශ්‍රම දායකත්වයක් සිදුවන අතර සමාජ ක්‍රමයට අවශ්‍ය නවාංගයන් බිහිකරයි. ගෘහීය කටයුතුවලදී නවීන තාක්ෂණය සමඟ කාන්තා කාර්යභාරය සමුච්චනය වීමත් එම සමුච්චනයවීම කුටුම්භය තුළ කාර්යභාරයන් පහසුකිරීමටත් අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායන් සපයන ලදී. මෙනිසා ගෘහකටයුතු විමධ්‍යගත කිරීමක් සිදුවිය. පුරුෂාධිපත්‍ය ක්‍රියාත්මකවුවත් කාන්තාවගේ දෛනික කටයුතු පුරුෂයා හා සමානව බෙදා ගැනීමට හැකිවිය. මෙනිසා ගෘහීය කටයුතු යන්ත්‍ර සූත්‍රමත පදනම් වු ස්වරූපයක් ගන්නා ලදී.

කාන්තාව ගෘහීය කාර්යභාරයන් පිළිබඳව මෙවැනි ස්වරූපයක් වර්තමාන සමාජ ක්‍රමය තුළ දැකිය හැකිවුවත් ගෘහස්ත හිංසනයට පත්වන අවස්ථා බහුල වේ. නිවසේ දෛනික කාර්යභායන්හි බිඳවැටීම, තත්ත්ව භූමිකාව ගැටුම්කාරීවීම, ආර්ථික හා දේපල සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන ආරවුල් පදනම් කොට ගෙන ගෘහස්ත හිංසනයට පත්වන අවස්ථා දැකිය හැකිය. මෙනිසා කුටුම්භය තුළආන්තීය කණ්ඩායමක් බවට කාන්තාව පත්වීම, චිත්තවේගී අපයෝජනයට ලක්වීම හා කායික දණ්ඩනයට පත්වීම ගෘහස්ත හිංසනය නිසා කාන්තාවක් මුහුණ දෙන ගැටලු වේ. එමෙන්ම රැකියා

ක්ෂේත්‍රය තුළ දී ප්‍රධානීන්ගේ කායික හා මානසික තාඩනපීඩනයන්ට ලක්වීම, අඩු වැටුප් හා වේතන යන මූලික ගැටලුකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ දෙති. ආගමික පරිසරය හා සාම්ප්‍රදායික ප්‍රතිමාන ධර්මතා පද්ධතිය තුළදී මෙන්ම පොදු ප්‍රවාහන සේවය තුළ දී කාන්තාව අපයෝජනයට හා තාඩනපීඩනවලට මුහුණ දෙන අවස්ථා බහුල වේ. මෙම පීඩාකාරී තත්ත්වය තුළ කාන්තාව ආතතියට පත් වේ. මෙම ආතතිමය තත්ත්වයන්ගෙන් කාන්තාව මුදවා ගැනීම මෙන්ම ඔවුන්ව සවිබකරණය කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වේ. කාය බලයෙන් පුරුෂයා හා සමාන ලක්ෂණ කාන්තාවට නොමැතිවුවත් සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික ක්‍රියාවලින් තුළ කාන්තාවන්ගේ හැකියාව සමාජ බලගැන්වීමේ දී අත්‍යවශ්‍ය වේ. පුරුෂයා හා සමාන සමාජ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල නිරතවන කාන්තාවන් සමාජ සජීවිකරණය මඟින් ඔවුන්ගේ ශක්තීන් බලමුළුගැන්වීමට හැකියාව ලැබේ. විශේෂයෙන්ම කාන්තාව සතු කායික හා මානසික ශක්තිය බලමුළුගැන්වීමේ දී ආකල්ප රටාව වෙනසියාවකට ලක් කිරීම, තමා සතු හැකියාව හඳුනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු අවස්ථා හා චිත්තශක්තිය වර්ධනය කිරීම මඟින් සමාජ සජීවීකරණයට ලක් කිරීමත් ඒ මඟින් සමාජ සවිබලගැන්වීමට අදාළ කාර්යභාරයත් පහසු වේ.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

සේවා නියුක්ත කාන්තාවන්ගේ රැකියා ආතතිය අවම කිරීම සඳහා සමාජ වැඩ හා උපදේශන මැදිහත්වීම අරමුණු කරගෙන කරන ලද මෙම පර්යේෂණය ගවේෂණාත්මක අධ්‍යයනයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ කොග්ගල ආයෝජන ප්‍රවර්ධන වෙළඳ කලාපයේ ඇඟලුම් කර්මාන්ත ශාලා හතරක් මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. කර්මාන්තශාලා හතරේ වැඩ කරන මුළු කම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 4500ට ආසන්නව, ඉන් නිමැවුම් අංශයේ සේවය කරන කාන්තා කම්කරුවන් 1000 දෙනාගෙන් 10% ක් (100) අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගන්නා ලදි. නිමැවුම් අංශයම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගන්නට වූයේ ආයතන උපදේශකවරයාගේ සහාය ලබා ගත් වැඩිම සේවක සංඛ්‍යාවක් නියෝජනය කරනු ලබන්නේ නිමැවුම් අංශයේ වීම නිසාවෙනි. නියැදිය තෝරා ගැනීම සිදු කරනු ලැබූයේ අරමුණුගත නියැදියට අනුවය. මෙම පර්යේෂණයේදත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රමය ලෙස විධිමත් සමීක්ෂණ ක්‍රමය යොදාගත් අතර එහිදි දත්ත රැස්කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමය ලෙසට ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය උපයෝගි කරගනු ලැබීය. තෝරා ගත් නියැදියේ 100 දෙනා සඳහාම ප්‍රශ්නාවලිය ලබා දුන් අතර එම ලබා ගත් දත්ත SPSS මෘදුකාංගය යොදා ගෙන විශ්ලේෂණය කරන ලදී. එසේම මෙම පර්යේෂණයේදි ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සම්මුඛ සාකච්ඡා දහයක්, ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා දෙකක් සහ ප්‍රධාන දත්ත දායකයින් දෙදෙනෙකු සමඟ (මනෝ උපදේශක හා මානව සම්පත් කළමනාකරු) සම්මුඛ සාකච්ඡා (Key informants interview) හරහා ගුණාත්මක දත්ත රැස් කිරිම සිදු කෙරුණි. එක්රැස් කරගන්නා ලද ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත සංඛ්‍යාත්මක මුහුණුවරකින් ඉදිරිපත් කිරීම ද ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී ප්‍රමාණාත්මක විග්‍රහයන් පහසු කරගැනීම සඳහා ගුණාත්මක දත්ත භාවිතයට ගැනීමට ද කටයුතු කර ඇත.

දත්ත විශ්ලේෂණය හා සාකච්ජාව

අධ්‍යයනය නියැදියට අයත් වූ ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවෙහි සේවිකාවන් 100 දෙනාගේ වයස් ව්‍යාප්තිය පහත වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

වයස	සේවිකාවන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය%
අවුරුදු 21 - 25	16	16.00
අවුරුදු 26 - 30	12	12.00
අවුරුදු 31 - 35	31	31.00
අවුරුදු 36 - 40	27	27.00
අවුරුදු 41 ට වැඩි	14	14.00
එකතුව	100	100.00

මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත - 2019

අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ සේවිකාවන්ගේ වයස් ව්‍යාප්තිය සලකා බලන කළ වැඩි බහුතරයක් අවුරුදු 31- 35 වයස් සීමාවට අයත් වේ. විශේෂයෙන්ම වයස අවුරුදු 31-40 දක්වා වයස් කාණ්ඩයට අයත්වන සේවිකාවන් සංඛ්‍යාව 58ක් වන අතර එය සෙසු වයස් කාණ්ඩයන්ට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් වේ. වයස අවුරුදු 21-30 වයස් කාණ්ඩයට අයත් වන සේවිකාවන් සංඛ්‍යාව 28ක් වන අතර එය වයස අවුරුදු 31-40 වයස් කාණ්ඩයට සාපේක්ෂව වඩා අඩු සංඛ්‍යාවක් වන අතර වයස අවුරුදු 41ට වැඩි වයස් කාණ්ඩයට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් වේ. අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ සේවිකාවන්ගේ විවාහකත්වයේ ස්වභාවය පහත වගුව තුළින් නිරූපණය වේ.

විවාහකත්වය	සේවිකාවන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය %
විවාහක	70	70.00
අවිවාහක	30	30.00
එකතුව	100	100.00

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත - 2019

අධ්‍යයන නියැදියේ සේවිකාවන් 100 දෙනාගෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් විවාහකයන් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 70% ක් වන අතර අවිවාහකයන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 30%ක් වේ.

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වනුයේ ඇඟලුම් කර්මාන්ත ශාලාවේ සේවයේ නියුතු සේවිකාවන්ගේ ආතතිමය මානසික පසුබිම සඳහා බලපෑම් කරනු ලබන සාධකයන් අනාවරණය කර ගැනීමය. මෙම පර්යේෂණයේ දී ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සම්මුඛ සාකච්ඡා දහයෙන්, ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා දෙකෙන් සහ ප්‍රධාන දත්ත දායකයින් දෙදෙනෙකු සමඟ (මනෝ උපදේශක හා මානව සම්පත් කළමනාකරු) පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් තුළින් අනාවරණය වූ ආතතිය සඳහා බලපාන සාධකයන් සාරාංශගත කර පහතාකාරයට ගොනු කර දැක්විය හැකිය.

- දෛනිකව ලබා දෙන වැඩ ප්‍රමාණය අධික වීම

- පැයකට නිශ්චිත වශයෙන් නිම කිරීමට සිදු වන වැඩ ප්‍රමාණය අධික වීම
- අධික වෙහෙස
- වැඩ කරන පරිසරය මානසිකව හිතකර නොවීම
- විවේකය අවම වීම
- විනෝදාස්වාදයක් නොමැතිකම
- දෛනිකව එකම කටයුත්තක නියුතුවීම නිසා මනස විඩා පත්වීම

ඉහත හේතූන් නිසාවෙන් සේවිකාවන් වැඩ පරිසරය තුළ ආතතියට පත් වන බව අනාවරණය විය. විශේෂයෙන්ම තම වැඩ පරිසරය තුළ ඔවුන් කටයුතු කරනුයේ කිසිඳු කැමැත්තකින් නොවන බවත් වැටුප් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් සේවය ලබා දෙන බව ප්‍රකාශ කරන ලදි. මේ සම්බන්ධව අධ්‍යයන නියැදියේ සේවිකාවකගේ මතය පහතින් දැක්වේ.

> ***''ඇත්තටම සල්ලි නැති නිසා කීයක් හරි හොයා ගන්න වෙන විදියක් නැති නිසා වැඩට එනවා. මෙතැන වැඩ කරන කොට පුදුම වෙහෙසක් තියෙන්නේ. වෙලාවට ටාගට් එක දෙන්න වුණේ නැත්තම් අපිට කෑගහනවා. අපිත් දවස තිස්සෙම මැෂින්වගේ වැඩ. නිවාඩුවක් ගන්නත් බෑ හදිස්සියකට. ඉරිදා විතරයි නිවාඩුවක් තියෙන්නේ. එදාට ඉතින් ගෙදර වැඩ කප්පරක් තියෙනවා. නැති බැරිකම් නිසා වැඩට යනවා.......''***

ඉහත ප්‍රකාශය තුළින් සනාථ වනුයේ ඔවුන් දැඩි පීඩාකාරි පසුබිමක් තුළ සේවයේ නියුතු වන බවය. විශේෂයෙන්ම ඔවුන්ගේ මානසික පීඩනය අවම කර ගැනීමට ආයතනික මට්ටමකින් දෛනකිව පියවර ගෙන නොමැති බවත් වාර්ෂිකව විනෝදචාරිකාවක් රැගෙන යාම පමණක් සිදු වන බව අධ්‍යයනය මඟින් අනාවරණය විය. විශේෂයෙන්ම පෞද්ගලික හේතූන් සඳහා නිවාඩු ලබා ගැනීමට පවා අපහසු බව අධ්‍යයනය මඟත් අනාවරණය විය. මෙම දත්ත අනුව අනාවරණය වනුයේ මෙම සේවිකාවන් මානසික ගැටලු රැසකට මුහුණ දෙන බවය.

සේවා ස්ථානයේ දී මෙන්ම තම පවුල සමඟ කටයුතු කිරීමේදී මෙම සේවිකාවන් මුහුණපාන ගැටලු හා අභියෝග රැසක් ගුණාත්මක අධ්‍යයන දත්තයන් මඟින් අනාවරණය විය. ඒවා පහතාකාරයට සාරාංශගත කර දැක්විය හැකිය.

- දරුවන් රැකබලා ගැනීමේ ගැටලු
- සැමියාගේ බීමත්කම නිසා මතුවන ගැටලු
- දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයට සහායවීමට නොහැකිවීම
- සමාජ සම්බන්ධතා බිඳ වැටීම
- නිවසේ වැඩ කටයුතු අතපසු වීම

- දෙමාපියන් රැකබලා ගැනීමට නොහැකිවීම
- රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම
- අධික වෙහෙස නිසා නිවසේ කටයුතු සිදු කිරීමට නොහැකිවීම
- ආගම දහමින් ඈත්වීමට සිදුවීම
- පවුල තුළ සමබන්ධතා බිඳ වැටීම

මේ ආදි හේතුන් නිසාවෙන් මෙම සේවිකාවන් තව තවත් මානසිකව පීඩනයට ලක් වේ. විශේෂයෙන්ම මෙම සේවිකාවන් වැඩ පරිසරය තුළ හා නිවස තුළ දි යන ද්විත්වාකාරයටම පීඩනයට ලක් වන බව අධ්‍යයන දත්තයන් මඟින් අනාවරණය විය. මෙම ද්විත්වාකාරයේ මානසික පීඩනයන් හේතුවෙන් මෙම සේවිකාවන් විවිධ මානසික ගැටලුවලට මුහුණ දෙන බව අධ්‍යයන දත්තයන් මඟින් අනාවරණය විය. අධ්‍යයන දත්ත අනුව අනාවරණය වූ ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවෙහි සේවයේ නියුතු සේවිකාවන්ට ඇති මානසික ගැටලු පහතාකාරයට දැක්විය හැකිය.

මානසික සෞඛ්‍ය ගැටලු	**සංඛ්‍යාව**	**ප්‍රතිශතය (%)**
අමතක වීම	36	36.00
ඉක්මන් කෝපය	59	59.00
නින්ද නොයෑම	43	43.00
රාත්‍රියට බිය වීම	30	30.00
නොඉවසන සුලු බව	67	67.00
විටින් විට ඇති වන හිසරදය	27	27.00
ආහාර අරුචිය	46	46.00
ජිවත් වීම ඵල රහිත යැයි සිතීම	60	60.00
ඉච්ඡාභංගත්වය	51	51.00

මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත - 2019

සේවා ස්ථානයේ දි වැඩ පරිසරය තුළ ඇති ගැටලු හේතුවෙන් පීඩනයට ලක් වන අතර, ගෘහකුටුම්භය තුළ ඇති අර්බුධයන් හේතුවෙන් නැවත එම කාන්තාවන් පීඩනයට ලක් වේ. අවසාන වශයෙන් මෙම මානසික පීඩනය පවුලටත් සමාජයටත් දැඩි ගැටලු රැසක් නිර්මාණය

කරදෙනු ඇත. එසේ නැතහොත් එය අවසන්වනුයේ සියදිවිනසා ගැනීමක් තුළින්ය. පුද්ගලයන්ට ඇති වන මානසික පීඩනයන් සඳහා විධිමත් මැදිහත්වීමක් සිදුවිය යුතුය.

මානසික ආතතිය බොහෝදුරට හටගනු ලබන්නේ පුද්ගලයාගේ මනස තුළය. විවිධ සිතුවිලි, අදහස්, බලාපොරොත්තු, අත්දැකීම්, චිත්තවේග, ව්‍යසන, ජය පරාජය ආදිය මෙම මානසික ආතතිය සඳහා හේතු වේ. කෙසේ වෙතත් මේ ආකාර හේතුන් නිසා පුද්ගලයාගේ ශරීරයේ ස්නායු හා කායික විද්‍යාත්මක උත්තේජනයන් අනවශ්‍ය හෝ අස්වභාවික ලෙස හට ගැනීමට හැකිය. ඒ හැරුණුවිට මෙය රෝග තත්ත්වයක් පමණක් යැයි නම් කළ නොහැකිය. මෙවැනි අස්වභාවික උත්තේජනයන්ගේ අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙස කය හා මනස ආශ්‍රිතව මෙන්ම චර්යාව ආශ්‍රිතව ද වෙනස්වීම් දෘෂ්‍යමාන වීමය.

අධ්‍යයනයට භාජනය වු සේවිකාවන්ට ඇති මානසික සෞඛ්‍ය ගැටලු සියල්ලම ඖෂධීය නොවන ප්‍රතිකාරයන් ඔස්සේ විධිමත් මැදිහත්වීමක් ඔස්සේ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට හැකිය. විශේෂයෙන්ම පුද්ගලයා අධික පීඩනයට ලක් වු විට ඇති වන ඉහත මානසික තත්ත්වයන් සමනය කිරීමට සමාජ වැඩකරුවන්ගේ හා මනෝ උපදේශකවරුන්ගේ සහාය ලබා ගැනීම වැදගත් වේ. බොහෝ ආකාරවලින් ගත් කල සවිබල ගැන්වීම යනු ප්‍රතිඵලයකට වඩා 'ක්‍රියාවලියකි' (Rappaport :1984) සඳහන් කලේ සවිබල ගැන්වීම යනු ''මිනිසුන්, සංවිධාන සහ ප්‍රජාවන් ස්වකීය ජීවිතවල ආධිපත්‍යය ළඟා කර ගන්නා යාන්ත්‍රණයක් වන ක්‍රියාවලියක්'' ලෙස දැකිය හැකි බවයි. Chamberlin සහ Schene (1997) තර්ක කලේ සවිබල ගැන්වීම යනු සිදුවීමකට වඩා තීරණ ගැනීමේ බලය, තොරතුරු හා සම්පත් සඳහා වන ප්‍රවේශය, තෝරා ගැනීම්, ශුභවාදීත්වය, ආත්මවිශ්වාසය හා බලපෑම් සහගත බව වැනි ගුණාංග සහිත ක්‍රියාවලියක් වන බවය. මිනිසුන්ට තම ජීවිත කෙරෙහි පාලනය අත්පත් කර ගැනීමට උදව් වන, බහු දිශානතීන් සහිත සමාජ ක්‍රියාවලියක් ලෙස Page සහ Czuba සවිබල ගැන්වීම හඳුනා ගත්හ. මීට සමානව, (Mayoux : 2008) සවිබල ගැන්වීම විග්‍රහ කළේ දුනට අවාසි සහගත තත්ත්වයන්හි සිටින්නන් සමාන අයිතීන්, සම්පත් හා බලය අත්පත් කර ගන්නා ක්‍රියාවලියක් ලෙස ය. කෙටියෙන් කිවහොත්, සවිබල ගැන්වීමට ''වෙනස් වීමේ ක්‍රියාවලියක් ඇතුළත් ය'' (Kabeer, 1999) මින් හැඟවෙන්නේ සවිබල ගැන්වීම සඳහා යමකු පළමුව ප්‍රබල තත්ත්වයක සිටිය යුතු බවයි. එහෙයින් දුබලවීමේ හේතු සහ තෝරා ගැනීම්, අවස්ථා හා පුද්ගල යහපත කෙරෙහි සෘණාත්මකව බලපාන්නාවු බල සම්බන්ධතා හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ (Luttrel, 2009). අධ්‍යයනයට යොමු වු වැඩ පරිසරය තුළ සේවක අභිප්‍රේරණයන් සඳහා විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය වී තිබුණු බව අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වු සේවිකාවන් හා පවත්වන ලද ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ජාවන් මඟින් අනාවරණය විය. විශේෂයෙන්ම පවුල් ගැටලු විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීමේ එක් වැඩසටහනක් හා මානසික ආතතිය අවම කිරීමට විවිධ සංගීත වැඩසටහන්ක් ආයතනයේ පාලන ව්‍යුහයේ මැදිහත්වීමෙන් පවත්වා ඇත. එම පැවති වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වු සේවිකාවකගේ මතය ඇය පැවසුවේ පහතාකාරයටය.

> ***''වැඩසටහනක් දෙකක් පැවැත් වුවා පැක්ට්‍රියෙන්. ඇත්තටම ඉතින් ඒ පැය ගාණ එහෙම ලොකුවට අපට වැඩක් වුණේ නැහැ. මොක ද අපේ ප්‍රශ්නයක් කට්ටිය ඉස්සරහා කියන්න බැහැනේ. මං ඉන්න තත්ත්වය කියන්න විශ්වාසවන්ත කෙනෙක්***

ඉන්න ඕනා. වැඩ කරන තැන ඉඳන්ම අපේ ප්‍රශ්ණ ඇහුවාම කොහොමද අපි කියන්නේ අපි නිකන් කට්ටිය ඉස්සරහා ලැජ්ජවෙන්වා. ඒ නිසා අපිට විශ්වාසයෙන් අපේ ප්‍රශ්න කතා කරන්න තැනක් ඕනා........ (මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත - ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ජා - 2019)

මෙම ප්‍රකාශය තුළින් පැහැදිලි වනුයේ ආයතනය මඟින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විවිධ වැඩසටහන් ඔස්සේ සේවිකාවන්ගේ මනෝ සමාජ ගැටලු විසඳාගැනීමට ධනාත්මක ප්‍රේරණයක් සිදුවී නොමැති බවය. එහෙයින් සේවිකාවන් තුළින් මතුවූ මනෝ සමාජ ගැටලු අවම කිරීම සඳහා විධිමත් වෘත්තීමය මැදිහත්වීමක් අවශ්‍ය බව අධ්‍යයන දත්තයන් මඟින් අනාවරණය විය.

මානසික ආතතිය කළමනාකරණය හා සමාජ සවිබකරණය කිරීම සඳහා උපදේශන හා සමාජ වැඩ මැදිහත්වීම..

මානසික පීඩනයකින් හෝ චිත්තවේගයකින් කටයුතු කරනු ලබන විට මානසික ආතතිය ඇති වේ. දෛනික කටයුතුවල නිරතවීමේ දී ද මානසික ආතතිය ඇති වේ. මානසික ආතතිය පුදග්ලයා තුළ ධනාත්මක උත්තේජනයන් ඇති කරනු ලබනනේ නම් එය පුද්ගලයාගේ සංවර්ධනයට හේතු වේ. සරළ මානසික ආතතිය පුද්ගලයාගේ දෛනික කටයුතු ක්‍රියාශීලීත්වයට හේතු වුව ද පුද්ගලයා අධික මානසික ආතතියකින් කටයුතු කරනු ලබන්නේ නම් එය පුද්ගලයා තුළ ගැටලුකාරි පසුබිමක් නිර්මාණය කරනු ලබයි. මානසික ආතතියේ ලක්‍ෂණ කිහිපයක් පහතාකාරයට දැක්විය හැකිය.

මානසික ආතතියේ ලක්‍ෂණ

- නොරුස්සන සුළු බව
- අනිසි බිය (Anxiety)
- මනෝභාවය බිඳ වැටීම
- ආහාර පුරුදු වෙනස්වීම
- ඍණාත්මක සිතුවිලි ඇතිවීම
- අධික මත්පැන් භාවිතය
- වැඩිපුර කතා කිරීම
- සිත එකඟ කර ගැනීමට අපහසු වීම
- අමතක වීම
- තීරණ ගැනීමට අපහසුවීම
- හිසරදය
- ශරීරයේ වේදනාව
- උදරාබාධ ඇතිවීම
- දහඩිය දැමීම
- හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා
- ලිංගික කටයුතු අකර්මන්‍ය වීම

මානසික ආතතිය සඳහා ඇති වන රෝග ලක්‍ෂණයන් පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට වෙනස් වේ. ඒ නිසාවෙන් මානසික ආතතිය යන්න නිවැරදිව හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

මානසික ආතතිය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සාංදෘෂ්ටකවාදි ප්‍රවේශයේ එන ක්‍රම ශිල්ප යොදා ගත හැකිය. ජීවිතය අවබෝධ කර ගැනීමේ අභිලාශය සාංදෘෂ්ටිකවාදි උපදේශන ප්‍රවේශයේ මූලික පරමාර්ථය වේ. අර්ථ විරහිත බව හා නිස්සාරත්වය අත්දකින පුද්ගලයා ජීවත්වීමේ අර්ථය හා ජීවිතයේ වටිනාකම සොයා යයි. අර්ථ විරහිතව ජීවත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පුද්ගලයා තුළ මානසික ආතතිය ඇති වේ.

ආතතිය කළමනාකරණය සඳහා ලෝගෝ ප්‍රතිකාරය යොදා ගත හැකිය. ලොගෝ ප්‍රතිකාරයෙන් සිදු කරනු ලබනුයේ පුද්ගලයා තුළ පවතින්නාවූ ආධ්‍යාත්මික හිඩැස පිරවීමය. මෙහිදි පුද්ගලයාට අර්ථය සොයා යෑමේ තම වගකීම පිළිබඳ දැනුවත් කරනු ලබයි. එනම් සවිඥානගත කරයි. මෙහිලා වගකීම යනු මනුෂ්‍ය ජීවිතය පිළිබඳ තම යුතුකම ඉෂ්ඨ කිරීමය. ලෝගෝ ප්‍රතිකාරයෙන් සිදු කරනු ලබනුයේ පුද්ගලයා ඔහු ජීවත් වන ලෝකයේ ආකෘතිය තුළ සිට අවබෝධ කර දීමය. පුද්ගලයා ස්වකීය ජීවන කාර්‍යයෙහි යෙදි සිටින ආකාරය ඔහුගේ ආත්ම සම්ප්‍රජානනය හෙවත් තමා පිළිබඳ සිහිය ආදිය මෙහිදි විමසා බලයි. මෙහිදි පුද්ගලයාගේ යථාර්තය අවබෝධ කර දීමක් සිදු වේ.

තර්ක හා වාද කිරිම හරහා ද පුද්ගලයාගේ මානසික ආතතිය යම් ආකාරයකට පාලනය කිරීමට හැකිය. මෙහිදි සිදු වනුයේ, සේවාලාභියාගේ අහේතුවාදි සිතුවිලි ඉලක්ක කර ගෙන දිර්ඝව හේතු සාධක හා කරුණු සහිතව පැහැදිලි කිරිමයි. ඇතැම් විට එදිරි සංවාදයට වඩා වැඩි කාලයක් මේ සඳහා ගත කරන්නට සිදු විය හැකිය. මෙහිදි උපදේශකවරයාගේ විෂය දැනුම මෙන්ම වෘත්තීය පළපුරුද්ද හා අත්දැකීම් වැදගත් වේ. අහේතුවාදි සිතුවිලි ඉවත් කිරිම හරහා පුද්ගලයා තුළ පවතින ආතතිය යම් ආකරයකට පාලනය කිරීමට හැකිය. සේවාලාභියා තුළ වන අහේතුවාදි සිතුවිලි ඉවත් කිරිමේ දි සේවාලාභියා සමඟ සාකච්ඡා කර ධනාත්මක සිතුවිලි ලැයිස්තුවක් සකස් කිරිමටහැකිය. සේවාලාභියා සමඟ ධනාත්මක සිතුවිලි සකස් කිරිමට පෙර සේවාලාභියාගේ අහේතුවාදි සිතුවිලි හඳුනා ගත යුතුය. ආතතියට හේතු වන අහේතුවාදි සිතුවිලි හේතුවාදි කිරීම තුළින් පුද්ගලයා ධනාත්මකව කටයුතු කරනු ලබයි. බිඳවැටුණු මානසික තත්ත්වයෙන් පුද්ගලයන් නගා සිටිවීම නැතහොත් සවිබලකරණය සඳහා ද සමාජ වැඩකරුවන්ගේ භූමිකාව වැදගත් වේ. මන්ද යත් බිඳවැටුණු මානසික තත්ත්වය යථාවත් කරමින් සමාජය තුළ යථාරූපීව දැකීමත් තමන්ගේ ජිවිත අරමුණු කෙසේ සකස් විය යුතු ද යන්න පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට සමාජ වැඩකරුවන්ට හා මනෝ උපදේශකවරුන්ට හැකියාව හිමි වේ.

නිගමන යෝජනා

- **සේවකයන් සවිබලකරණය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික පුහුණු ඇතුළත්පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.**

මෙම සමීක්ෂණය තුළ අනාවරණය වූ පරිදි සේවිකාවන්ගේ ස්වභාවය ගත් කළඉච්ඡාභංගත්වය, ආතතිය, කළකිරීම, හුදෙකලා බව, ආර්ථික ගැටලු, ස්වාමියාගෙන් පීඩාවට පත්වීම සහ කාංසාමය තත්ත්වයන් ප්‍රමුඛ ගණයේ ලා සැළකිය හැකිය. මේ හේතුවෙන් මොවුන්ගේ මානසික ව්‍යාකූලතා තත්ත්වයන් සමනය කිරීම සඳහා මනෝසමාජීය මැදිහත්වීමක් සිදු කළ යුතුය. එහෙයින් මෙම සේවිකාවන් සඳහා මනෝ උපදේශණය පිළිබඳ විධිමත් පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම කළ යුතුය.

- **අන්තර් සම්බන්ධතා සංවර්ධන සඳහා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම ලබා දීම.**

වැඩ පරිසරය හා පවුල සමබරව පවත්වා ගැනීම සඳහාත් සමාජ සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යාම සඳහාත් අවශ්‍ය මානසික පසුබිම සකස් කිරීම සඳහා මඟ පෙන්වීම ලබා දීම සඳහා උපදේශකවරුන්ගේ හා සමාජ වැඩකරුවන්ගේ දායාකත්වයෙන් කණ්ඩායම් වශයෙන් හෝ පුද්ගලික

මට්ටමින් දේශන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම තුළින් සේවිකාවිනගේ මානසික පීඩනය අවම කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

- **සේවා පරිසරය තුළ මුහුණ දෙන ගැටලු අවම කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම**

සේවා ඵලදායිත්වය සඳහා සේවකයන්ගේ ධනාත්මක අභිප්‍රේරණයක් පැවතීම අත්‍යාවශ්‍ය අංගයක් වන හෙයින්, සේවකයන් සඳහා වැඩ පරිසරය තුළ මානව හිතවාදී අයුරින් සැකසුණු යාන්ත්‍රික නොවන පරිසරයක් නිර්මාණය කරමින් සතුටින් වැඩ කිරීමට හැකි පරිසරයක් නිර්මාණය කළ යුතුය. ආයතිනක නිමැවුමසේම සේවකයන්ගේ මානසික සතුට වෙනුවෙන් ද යම් කාලයක් වැඩ පරිසරය තුළ නිර්මාණය කිරීම තුළින් සේවකයන් සතුටින් වැඩ කරනු ඇත. ඒ තුළින් සේවා ඵලදායිත්වය වර්ධනය වේ. අවසාන වශයෙන් එය ආයතනයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව වර්ධනයවීමටත්, ආයතනයේ සමස්ත ප්‍රගතිය ඉහළ නැංවීම උදෙසාත් බලපානු ලබයි. ආයතන තුළ සේවක සුබසාධනයට වැදගත් පියවරයන් ගැනීම තුළින් සේවකයන් වැඩ පරිසරය තුළ ආතතියෙන් තොරව නිෂ්පාදන ධාරිතාව වර්ධනයට අවශ්‍ය කැපවීමෙන් සේවය කරනු ඇත.

- **ගුණාත්මක හා ඵලදායි සේවාවක් උදෙසා මානව හා භෞතික පහසුකම් වර්ධනය කිරීම**

කර්මාන්තශාලාවේ නිෂ්පාදනයන් සඳහා සේවිකාවන්ට අවශ්‍ය භෞතික පහසුකම් සැපයීම සඳහා ප්‍රතිපාදන වර්ධනය කොට ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ලබාදීම සිදු කළ යුතුය. එසේම ඒවා නිරන්තරව අධීක්ෂණය කරමින් සේවකයන්ට පහසුවන අයුරින් අලුත්වැඩියා කිරීම සිදු කළ යුතුය. එසේම වැඩ පරිසරයට උචිත පරිදි සේවකයන් යොදාවා ගැනීමත් ඒ ඒ අංශවලට නිපුණයන් සේවයට අනුයක්ත කර ගනිමින් සේවා පරිසරය තුළ මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අවශ්‍ය පියවරයන් ගත යුතුය.

- **කර්මාන්තශාලාවෙහි සේවයේ නියුතු සේවිකාවෙන්ගේ මානසික ආතතිය අවම කිරීම සඳහා සමාජ වැඩ වෘත්තිකයන් හා මනෝ උපදේශකවරුන්ගේ සමාජ සහාය ලබා ගැනීමට යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම**

ප්‍රජාවගේ මානසික ගැටලු විසඳීම සඳහා විද්‍යාත්මක යාන්ත්‍රණයක් අවශ්‍ය වේ. මානසික ගැටලු හඳුනාගනිමින් ඊට උචිත මනෝ සමාජ මැදිහත්වීම ලබා දීම සඳහා සමාජ වැඩ වෘත්තිකයන්ගේ හා මනෝ උපදේශකවරුන්ගේ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අතුකෝරාල, දයා රෝහණ. 2008. මනෝ විද්‍යාත්මක උපදේශනය. කොළඹ 08: ශික්ෂා මන්දිරය

අතුකෝරාල, දයා රෝහණ. 1996. අධ්‍යාපන මනෝ විද්‍යාව හා අධ්‍යාපන ව්‍යවහාර පිළිබඳ රචනා. පානදුර: ශික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන

Hardina, D., Middleton, J., Montana, S., & Simpson, R. A. (2006). An Empowering Approach to Managing Social Service Organizations. Springer Publishing Company.

Turner, B. S. (1993). Citizenship and Social Theory. SAG

LeRoux, K., & Feeney, M. K. (2014). Nonprofit Organizations and Civil Society in the United States. Routledge.

Wiggins, N. (2011). Critical pedagogy and popular education: towards a unity of theory and practice. Studies in the Education of Adults, 43(1), 34–49. http://doi.org/10.1080/02660830.2011.11661602

Page, N., & Czuba, C. E. (1999). Empowerment: What Is It? Journal of Extension, 37(5). Retrieved from http://www.joe.org/joe/1999october/comm1.php

Kabeer, N. (1999b). The conditions and consequences of choice: reflections on the measurement of women's empowerment (Vol. 108). UNRISD Geneva. Retrieved from http://www.unrisd.org/UNRISD/website/document.nsf/d2a23ad2d50cb 2a280256eb300385855/31eef181bec398a380256b67005b720a/$FILE/d p108.pdf

Luttrell, C., Quiroz, S., Scrutton, C., & Bird, K. (2009). Understanding and operationalising empowerment. London: Overseas Development Institute. Retrieved from http://www.odi.org.uk/resources/download/4525.pdf

Duflo, E. (2012). Women Empowerment and Economic Development. Journal of Economic Literature, 50(4), 1051–1079. http://doi.org/10.1257/jel.50.4.1051

Pettit, J. (2012). Empowerment and Participation: bridging the gap between understanding and practice. United Nations Headquaters. Retrieved from http://www.un.org/esa/socdev/egms/docs/2012/JethroPettit.pdf

UNDP. (2015). Human Development Report 2015: Work for Human Development. New York: United Nations Development Programme.

Sri Lanka Journal of Social Development, Volume 01: Issue 06, July 2021

4 Women's vulnerability for drug related offences in Sri Lanka "with special reference low income area in Colombo

Rameeza Khan[1]

ABSTRACT

Drug related offences include the possession, manufacturing or distribution of drugs classified as having a potential for abusive usage. According to the UN Office on Drugs and Crimes (UNODC), rising unemployment and reduced opportunities caused by the Covid 19 pandemic are also likely to affect the poorest, making them more vulnerable to drug related offences as an enabling tool to earn money. Drug use increased far more rapidly among developing countries than developed countries in the global context. At the same time the data shows an increased number of women being arrested for drug-related offences in absolute terms worldwide. Sri Lanka's drug related records also indicates that there is a small proportion of women that are being engaged in drug related offence and it is at its highest when comparing to statistics of 2011. The research that has been carried out thus far shows that most of the women are engaged in drug related offences due to poverty. This research which was conducted with an objective of Identifying the socio economic background of the women which cause women to engage in drug related offence continuously also revealed that poverty and the environment influences women engaging in drug related offence with no exception. The research conducted with secondary data identifies that the Social Status/ Background, the Economic Status/Background, the Environment and the Sub Culture do influence the women in low income families in engaging in drug related offences and it is highly connected with their residential areas, especially in Colombo and Colombo Suburb. There has not been given gender specified attention in the strategies to address this issue. Attention should be given to gender-based drug related offences before it become worse. Therefore it urges the immediate tactful intervention in reducing women engagement in drug related offences in low income areas to breakdown the trend of increasing the engagement of women.

Key words: *drug, offence, Women*

1.Rameeza Khan
Translator, National Institute of Social Development

INTRODUCTION

Deviance is being described as behavior that violates the norms in a particular society. Every culture has norms that are being established and expectations about what type of behaviors are appropriate for particular people in certain social institutions. Human social life is governed by rules and norms and if a norm is violated by a person, rest of the members in the society respond by recognizing the act as deviant. The concept of deviance is complex since norms are vary considerably across groups, times, and places and what is considered deviant in one social context may be non-deviant in another. Deviant behavior could be considered as part of normal society and also it is a permanent characteristic in human society. The study of deviance is one of the most interesting yet complex areas of sociology.

Functionalist theories see deviance as it is produced by structural tension and lack of moral regulation within the society. Functionalist often regard deviation from society's norms as harmful to the social order. Durkheim explains that crime and deviance is inevitable in modern societies. Robert k. Merton modified the concept of Anomie to refer to the strain put on individual's behavior when accepted norms conflict with social reality.

Deviant acts are categorized into two, as formal and informal. Formal deviance relates to criminal acts as dictated by the law, while informal deviance is explained by social norms. The Deviant behavior can be criminal or non-criminal (Little, 2014). A crime is any act which breaks the formal, written laws of a state and subjected for punishment. It can be defined as "an act forbidden by the law" and for which penalty is prescribed. Criminality should be attached both to antisocial activities and to activities forbidden by Law. An offence is considered as a breach of a law or rule; an illegal act. All the Law breakers are not criminals or offenders because the definition of crime and offence varies from society to society, from state to state, and from time to time. But commonly the act should be harmful, prescription of punishment, and there should be punishment mentioned (Little, 2014). Psychological theories of crime look for explanations of deviance within the individual and not society.

E.H. Sutherland classified the crime in to 4 categories which are Ordinary Crime, Organized Crime, Professional Crime, White Collar Crime, and Delinquency. The Organized Crime is a major social issue in contemporary world. It has become a central feature of the global economy which included narcotics trade smuggling immigrants and human organs and

those who engage in it are the most successful and wealthy criminals. With the wealth, they acquire social status and often have political patronage. “The narcotic drug dealers in Colombo are well armed" and it is also widely believed that some of the narcotic drug syndicates have strong political connections. Therefore the organized crime is different from ordinary crime because the former involves a power hierarchy (Sarvananthan, 1992).

Possession, possession with intent to supply, supplying, offering to supply, production, cultivation of cannabis, smoking or using prepared opium, are considered as drug related offence. Although the ratio of female to male drug users is still low worldwide and even in Sri Lanka it is noteworthy that there is less documentation about women drug offenders. Especially studies on gender differences in drug abuse are very few in Sri Lanka. Although there are gender base statistics which depicts the drug related women offenders there is no such studies being made to identify the causes influencing women in engaging in drug related offence. Therefore This research is going to analyze the women engagement in drug related offences byfocusing the low income settlement in Colombo high density area since more than 60% of drug offenders are found in Colombo as well as highest number of women offenders are found in above said area.

Objectives of the Study

- To identify the socio economic background of the women which cause women to engage in drug related offence continuously
- To provide suggestions to prevent women from engaging in drug related offences

Research question

- What are the factors influencing to endure the women in drug related offences?

What are the possible measures to take to save women from engaging in continued drug related offences?

Methodology

This study is conducted based on secondary data. For this purpose, information primarily obtained from the internet, books and research articles. The statistics are obtained from Police Narcotics Bureau (PNB), and National Dangerous Drugs Control Board (NDDCB). Global context is structured with the internet sources, books and international research Articles whilst local was from the research collection volumes I, II, II of NDDC Board.

Statistics related to Sri Lanka is obtained from the Handbook of Drug abuse information 2015, 2016 and 2019.

Further a discussion with a Police officer was held, who was at duty in Police Narcotics Bureau (PNB) especially to identify the most vulnerable area to select as the study area and to get the knowledge on ground situation, his field experience and received data. Although the study

focuses on Drug related offences of women in Colombo, special focus has been given to Peliyagoda and Thotalanga low income settlement areas with the information received.

Data is authenticated by comparing data received from both Police Narcotics Bureau (PNB), and National Dangerous Drugs Control Board (NDDCB).

Limitations

Faced difficulties in obtaining details about women offenders related to drug considering the confidentiality and the security of the researcher since most of them are imprisoned for heroin related offences and they have good networking system. Therefore was unable to get primary data by interviewing offenders.

Background

Historical Overview: Global

Drugs have been around for hundreds of years. Today drug business is the most money-spinning business. In the past it was only a few kilos of drugs that were being marketed, but today it is happening in billions of rupees and is in the international market in Europe and Asia. Drugs have been used as medicine in the ancient times in various forms. The opium has been used as dry juice in China in the 7th Century A.D for the relief of pain which was made with immature seed pods of the opium poppy plant that cause harmful effects in long term use. Morphine was discovered in 1803 as an option for opium when it was prohibited by the Government of China. Finally diacetylmorphine or Heroin has been discovered in 1898 by chemist considering it was safe, a less addictive pain killer and widely used in western medicine by Doctors prior to revealing that it was indeed a dangerous drug. Heroin use has doubled every year since 1992 (roar.lk). This historical overview provides the emergence and development of different types of drugs in the global context.

Currently Opium, Cocaine, Cannabis, Amphetamines and Heroin are considered as dangerous drugs in the global context. Afghanistan, which has the world's largest opium poppy cultivation, saw an increase in the area under cultivation from 2012 to 2013 (UNODC, 2014) but the use of cannabis has remained stable in the last 3 years while it has been identified as most commonly used drug at the global level, with an estimated 183 million people having used the drug in 2014, The Amphetamines takes the 2nd place with estimation of 33 million users. (UNODC, 2016). Further, the use of Cocaine use has also risen, while the Amphetamines appear to be stable.

Figure 1: Global trends in the estimated number of people who use drug and those with drug use disorders 2006 - 2017

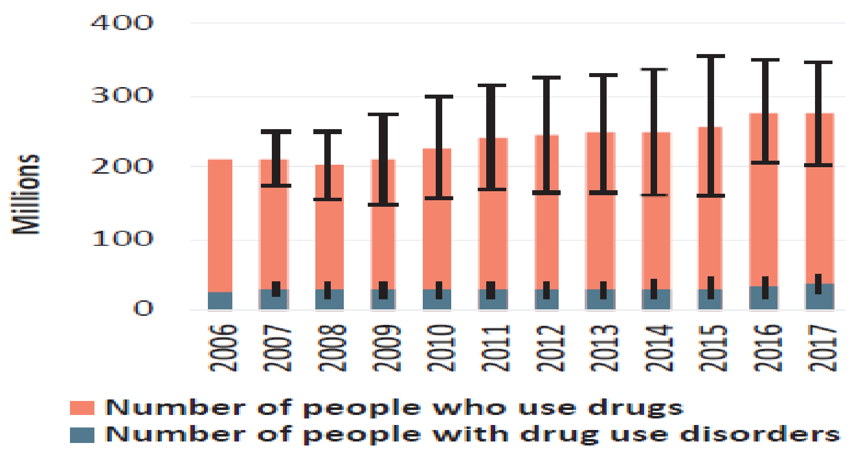

Source: World Drug Report 2020

Historical Overview: Sri Lanka

Documents reveal that parts of trees and juice have been used as drugs before the introduction of opium and cannabis (Fernando, 2010). It has been used for medical purposes in the Ayurveda Medicine. In the period of Dutch Malay Soldiers of Dutch regime had have addicted to Opium and it was a well-known business in that period and has spread among Sri Lankan gradually and finally it was band due to uncontrollable situation. Even though, in 1829 the Opium business has been legalized providing license in the British colonial period with an expectation of tax for the government. Later in 1867 the use of Opium and Cannabis have been banned through an ordinance by the British Government (Sri Lanka Narcotic Bureau).

There was a decrease in usage of Opium by 1970 and alcohol and drugs dispersed based in Hikkaduwa and Galle tourist areas and in the mid of 1970's heroin has been introduced to South Asian Countries including Sri Lanka which was already been dispersed in European Countries (Sri Lanka Narcotic Bureau) .With the introduction of Open Economy in 1978 it was able to see the usage of dangerous drugs in the Country. The loosen emigration and immigration policy, permission for the international investment within the country, and promoting the tourism at larger scale sustained the increase of drug use in the Country as it is situated betweenGolden Crescent and Golden Triangle Heroin Hubs (Fernando, 2010).

Defining Key Concept

Drug:

A medicine or other substance which has a physiological effect when ingested or otherwise introduced into the body. (Oxford Dictionary)

The Medical Dictionary denotes

A drug is any substance (other than food that provides nutritional support) that, when inhaled, injected, smoked, consumed, absorbed via a patch on the skin, or dissolved under the tongue causes a physiological change in the body.

Therefore the drug also can be used as medicine under medical conditions. Therefore, the over dosage even medicine with the purpose of drowsy could be considerd as drug.

The NIDOA USA categorize drugs in to two based on the misuse of drugs

1. Legal drugs
2. Illegal drugs

   This denotes legal drug use or misuse of legal drugs,

   According to this the characteristics of drugs

1. Naturally or artificially made
2. psychological or physical effect when introduced into the body even a small amount
3. use against the social acceptance or medical standard

   According to these definitions it is obvious that drugs are used as for medicinal purposes as well.

Drug Related Crime / offence:

Convention Against Illicit Traffic In Narcotic Drugs And Psychotropic Substances Act defines *"produces, manufactures, extracts, prepares, offers, offers for sale, distributes, sells, delivers, acts as broker for the supply of, dispatches, dispatches in transit, transports, imports or exports or traffics and any narcotic drugs or psychotropic substances are considered as drug related offence".*

Acts and Ordinance of Sri Lanka defines following as drug related offences

1. possession of drugs
2. production of drugs
3. Trafficking the drugs
4. Export and import of the drugs
5. Selling/distributing/store drugs
6. Usage of drugs
7. Support and motivate for above offences (Fernando, 2010)

Overview of Drug Related Crime/Offence

Crime recorded by the authorities in relation to personal use and trafficking of drugs assessed showed an increase over the period 2003-2014 worldwide and the large majority of drug use offences are associated with cannabis. The majority of persons arrested or suspected of drug offences are men; the involvement of women in drug offences varies according to drug type, reflecting the drugs of preference among women.

Global Context-

The most widely cultivated drug crops continues to be the most trafficked drug worldwide, as indicated in reports of 129 countries from 2009-2014. More than the 49 countries that reported opium poppy cultivation and which is mostly located in Asia and the Americas and the 7 countries that reported coca cultivation (located in the Americas). At the same time Opium poppy cultivation

has been decreasing in the past year while cocoa cultivation has been rising. (UNODC, World Drug Report, 2016). Drug supply via the Internet, including via the anonymous online marketplace, the "dark net", may have increased in recent years. This raises concerns

in terms of the potential of the "dark net" to attract new populations of users by facilitating access to drugs in both developed and developing countries.

Figure:2

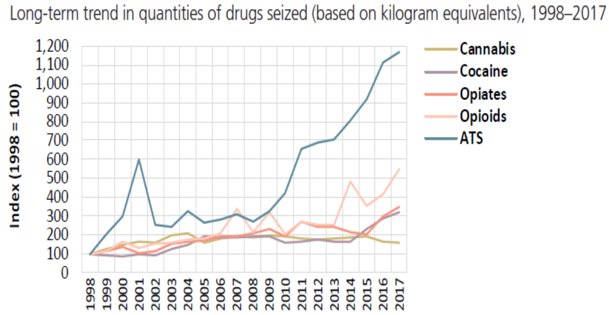

Source: World Drug Report 2019

According to this graph the seizures of drugs increases gradually. The higher number of drug seized records in 2017 since 1998 and also the ATS which includes methamphetamine, Amphetamine and ecstasy seizure increased drastically from 2011 to 2017. Other drug seizure opioid also shows gradual decrease in 2014.

Women and drug related offences in Global Context

In all countries, more men (90 per cent of the total, on average) than women are brought into formal contact with the criminal justice system for trafficking in drugs or for possession of drugs for personal use. However, the reporting of gender-disaggregated data has improved over the years and shows an increased number of women arrested for drug-related offences in absolute terms. Nevertheless, the proportion of women in drug-related arrests, while fluctuating, showed a downward trend over the 1998-2014 period, particularly for drug trafficking-related offences.

Figure: 3 Women and Drug related offence

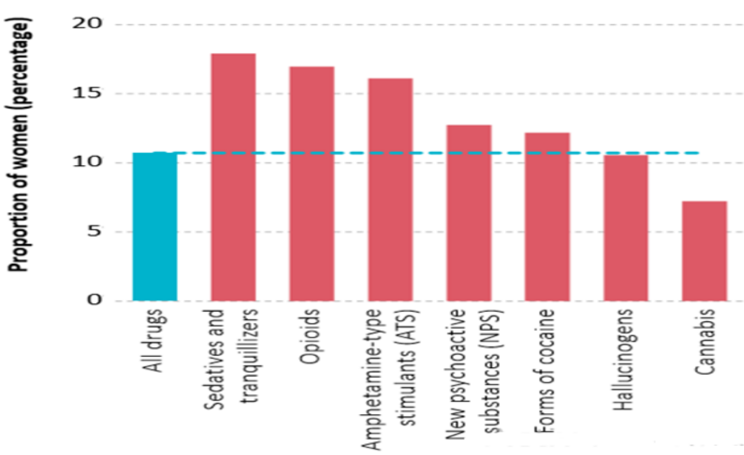

Source: world Drug Report 2016

Above figure shows the women engagement in different type of offences related to drugs in global context. Highest rate of offence is related to sedatives and tranquilizer and the lowest is related to cannabis.

Drug Related Offences: Sri Lankan Context

Sri Lanka is both a narcotic drugs consuming and trans-shipment country for Europe and the Middle East. Historically, betel, betel-nut and tobacco are considered as mild stimulants and it is legally accepted in Sri Lanka and Heroin, opium and cannabis are illegal narcotic drugs consumed in Sri Lanka even though those opium and cannabis primarily for traditional medicinal purposes in rural areas.

Narcotic drug offences are the single largest crime in Sri Lanka. The total number of drug related arrests reported as at 82,482 in 2015 which is 23% of incrementcompared to the year 2014. At the same time it was 13,200 in 2010. According to the latest update it is 89321 in 2019. with regard to the rate of arrests in 2015, arrest rate of heroin was 32% and 63% was for cannabis, it is 46% and 51% in 2019 respectively. The 55% of the total arrest had been reported from the Western province, in 2019 which was the highest number of drug related arrests and north western province takes the 2nd place as reporting 10% while Central province recording 7% of the total. Further to categorizing drug related arrests had been reported in Colombo District as opposed to 34% of the total drug arrests. Gampaha District had a rate of 17% and Kurunegala District has been recorded as 8% in 2019. The prevalence of drug related arrests was 439 per 100,000 populations in 2015 and it was 397 in 2015. This is mainly with dealing and trading in illegal drug, cannabis and heroin. (Senanayake, 2016).

Figure: 4 Drug related arrest

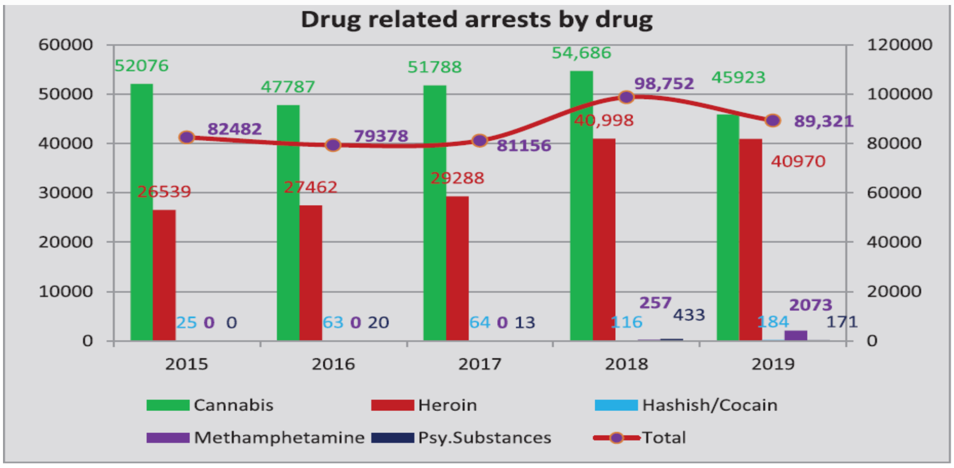

Handbook of Drug Abuse Information 2020

The figure shows the drug related arrests in Sri Lanka and it shows a dramatic increment of cannabis related arrestsbeinghigher annually. According to the Sri Lanka Navy, the heroin dealers of Pakistan and Afghanistan have been engaging in large scale drug trafficking activities in collaboration with the drug dealers in Sri Lanka. It has also been noted that trafficking of heroin into Sri Lanka by sea has been steadily increasing. It has also been revealed that Sri Lanka is one of the main transit points for drug trafficking; drug traffickers smuggle the drugs from Pakistan and India, to Europe and the West, through Colombo and Malé. (roar.lk).

Drug related Offence: Women in Sri Lanka

There are women engaged in Drug related offences in Sri Lanka and it is highly connected with their residing area. Especially it is evident inhigh density low income area in Colombo and Colombo Suburb (Fernando, 2010). The Drug Abuse Monitoring System 2010 also confirms that prevalence of drugsare influenced by the geographical area. The said report mentions that 60% of drug related arrests are from Colombo District. It is obvious that the women are from the low income settlement area in Colombo and are more vulnerable to drug related Offences (Fernando, 2010).

Table No: 1 Drug related arrests by gender from 2011 to 2019

Drug	Gender	Year								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cannabis	Male	27,886	30778	42218	NA	NA	NA	23241	29697	19804
	Female	161	315	101	NA	NA	NA	570	625	410
	Total	28047	31093	42319	43683	52076	47787	23811	30322	20214
Heroin	Male	14243	16423	23607	NA	NA	NA	10559	12509	14609
	Female	197	386	58	NA	NA	NA	308	338	308
	Total	14440	16809	23665	23331	26539	27462	10867	12847	14917
Opium	Male	0	3	6	NA	NA	NA	3	0	0
	Female	0	0	0	NA	NA	NA	0	0	0
	Total	0	3	6	0	4	4	3	0	0
Hashish	Male	7	4	5	NA	NA	NA	21	90	70
	Female	0	1	1	NA	NA	NA	0	0	05
	Total	7	5	6	5	18	30	21	90	75

Cocaine	Male	3	8	0	NA	NA	NA	18	0	12
	Female	1	4	0	NA	NA	NA	0	0	01
	Total	4	12	0	5	7	33	18	0	13
Psychotropic Substances	Male	5	4	2	NA	NA	NA	5	197	115
	Female	0	0	0	NA	NA	NA	0	13	04
	Total	5	4	2	1		20	5	210	119
Methamphetamine	Male				-			--	172	939
	Female				-			-	04	20
	Total				-			-	176	959
Other	Male							-	542	1259
	Female							-	13	14
	Total					3838	4042	-	555	1273
Total	Male	42144	47220	65838	NA	NA	NA	33847	43207	37095
	Female	359	706	160	NA	NA	NA	1756	993	764
	Total	42503	47926	65998	67025	82482	79378	35603	44200	37859

Source: Handbooks of Drug abuse information 2016, 2018, 2020

The above chart shows the women engagement in different types of drug related offences which is provided from 2011 to 2019. According to the above chart male offenders are much more than women offenders. Even though there are considerable number of women engaged in drug related offences it is high in 2017 At the same time higher number of women engaged in offences related to heroine and the cannabis.

Table No 2: Female prisoners Admission by offence

Type of offence	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Narcotic %	152 19.6	151 16.0	210 23.5	168 20.1	178 23.5	142 15.9	157 27.8	142 26.2	177 27.1

Source: Handbooks of Drug Abuse information 2016, 2018, 2020

In the above table and the figure shows the female prison admission for narcotic offence and it depicts that imprisonment is not stable. With comparing to other related offences including excise, theft and murder the offence related to Narcotic is high. When considering

the women imprisoners, it was able to find that there are number of relapsed women offenders related to drug offences(Senanayake, 2017).

Therefore it shows that arresting and imprisoning only will not be enough in addressing the issue but there is a need for an intervention in identifying the causes for being a member in the drug network continuously.

Theoritical Perspective

Deviant behavior is conflicting to the dominant norms of the society. There are several theories explaining the deviant behavior and the causes for the people to engage in it, including biological, psychological and sociological explanations.

The Functionalist Perspective

Functionalists often regard deviation from society's norms as harmful to the social order. However, they argue that deviance is necessary for the society due to two reasons. It has an adaptive function and by introducing new ideas and challenges into society deviance is an innovative force, second it brings about change. Further it promotes boundaries maintenance between "good" and "bad" and deviance allows for the majorities to unite around their normativity, at the expense of those marked as deviant.

American sociologist Robert K. Merton developed structural strain theory as an extension of the functionalist perspective on deviance. According to this theory, society is composed of both culture and social structure. Culture establishes goals for people in society while social structure provides (or fails to provide) the means for people to achieve those goals. Deviance occurs when the goals and means are not in balance and this imbalance between cultural goals and structurally available means can actually encourage deviance.

Differential Association Theory

This theory states that deviant behavior is done by people because of the people's shortage of needs (mostly poverty) and the society they are living in, influences that people teach them and are exposed to and their habits in life. This theory was proposed by **Edwin Sutherland**. He advanced the notion which was to affect one of the modern interactionist work. In a society that contains various subcultures, some social environments allow illegal activities and whereas most do not. According to this theory, criminal behavior is learned everywhere and mostly, influenced from the people that is in our environment.

Social Control Theory

This theory suggests that deviance occurs when a person's or group's attachment to social bonds is weakened and people act rationally and engage into deviant actions. Travis Hirschi, contradicted that human beings are linked in with attachment, commitment and involvement and beliefs. According to this view, people care about what others view on them and conform to social expectations due to their attachments to others and expectation of others from them.

Social control theory focuses on how deviants are attached, or not, to common value systems and what situations break people's commitment to these values. This theory also suggests that most people probably instinct towards deviant behavior at some time, but the attachment towards the social norms prevents them from deviant behavior. Further this theory explains macro and micro factors that result to changes in the society. It is possible that this issue would change or it would become worse if people continue to engage to deviant acts and it is difficult to isolate them.

The above theories give a basic idea to understand the deviant in low income area by understanding the cultural goals and structurally available means there. Further to different association theory it was understandable that there are subcultures in these settlements, and especially explains why women engage in the offences again and again as saying criminal behavior is mostly, influenced from the people that is in the environment.

Literature Review

Causes for the engagement

Women are engaged at all levels of the global drug trade They play an important role in poppy and coca cultivation in drug producing offer women the chance to earn money, and at times assume the role of the primary financial supplier for their family. (Julia, 2011). According to Sri Lanka Narcotic Bureau the employment sector also has influenced in susceptibility to addiction for the drug use or drug related offence in women.

IDPC brief paper on Drug Policy and Women: addressing the negative consequences of harmful drug control discuss about the criminal justice for drug related female offenders. It explicits poverty as the main reason for the involvement of drug related offences and poor economic policy and market policies. Further low payment than men, unemployment, features of the women, dress code, opportunities to engage in traditional famine activities

while engaging in the drug related offences are influencing the increment of women engagement in the field. Further it argues that punishments and incarceration are not only ineffective but also have serious negative implications for women's health, social and economic situations, and can result in violations of women's rights. and it denotes that the policies are not gender sensitive and in addition to women offenders are abused by the law enforcement officers.

EMCDDA 2000 Annual report on the state of the drugs problem in the European Union: Prosecution of drug-related offences states that there is no Women-specific drug issues are to date and been systematically examined by EU drug-information systems. It admits men are more prone to drug than women and further it finds that drug addicted male partner is one of the reason for women to be drug addicted. According to the report the number of women prisoners in Europe is steadily rising and indicates that in Spain, female prisoners have almost tripled during the past 10 years. Further it admits female drug users commit less property crimes than men and are more often support their drug habits through the sex industry as sex work is an established source of income for up to 60 % of drug-using women.

The paper on discrimination of women in criminal justice system (2000) for Promoting fair and effective criminal justice: also stress that offences committed by women are closely linked to poverty and often a means of survival to support their family and children and in many regards, women have a heightened vulnerability to mental and physical abuse during arrest, questioning and in prison. The profile and background of women in prison, and the reason for which they are imprisoned, differ significantly from those of men. Further it argue that since to their small number amongst the prison population, the specific needs and characteristics of women and girls as subjects of the criminal justice system have tended to remain unacknowledged and unaddressed.

The report submitted by Harm Reduction International for to the UN Committee on the Elimination of Discrimination against Women in 2013 Research shows that many women convicted of drug offences have histories of sexual and physical abuse, coexisting psychiatric disorders, low self-esteem, low literacy and/or are living with HIV or hepatitis They are unskilled and (often single) mothers, with a lack of familial support. They may also be financially dependent on a male partner involved in the drug trade. Further it brings the attention towards the Government intensify its efforts to understand the causes for the

apparent increase in women's criminality and to seek alternative sentencing and custodial strategies for minor infringements. All the above papers have expressed that women are engaging in drug related offences due to poverty related issues and the criminal justice systems they are governed are not women sensitize and they had to face numerous issues while imprisonment and after imprisonment. It brings the attention towards the law reforms towards the punishment of drug related offence of women to the criminal justice system.

Sarvananthan M explains in his an assessment of narcotic drugs contraband trade between India and Sri Lanka published in Sri Lanka Journal of Social Sciences in 1999, explains the type and mode of Trafficking and ethnographic distribution off drug related offence. Here it should be considered of his major point that pharmaceuticals are paying less for the poppy and hence cultivators are more prone to sell for illegal market and the next point he stressed several time is that the introduction and initiation of heroin use in Sri Lanka is organically linked to the island's political turbulence.

The above papers show the need to focus on market policy and economic policy.

Conceptualizing the issue

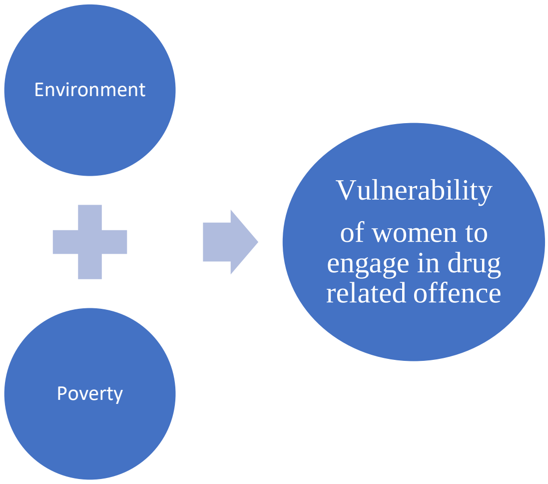

(Formulated by the auther)

According to this differential association theory, criminal behavior is learned everywhere and mostly, influences from the people that is in our environmentand researches found that most of the women are engaged in drug related offences due to poverty. Data shows that women are imprisoned again and again for the drug related crimes. Although they are penalized they are not being able to overcome since they return to the same environment where it is exposure for the drug related activities and further they are not being guided for

any income generation activities when they were incarcerated. Further to these there should be an immediate intervention that is necessary related to women engagement in drug related offences as social control theory explains that there is a possibility that would change or it would become worse if people continue to engage to deviant acts and it is difficult to isolate them.

Discussion And Findings

With the analysis of incarceration reports and data acquired from handbook of drug abuse information in 2015, 2016 and 2019 and the report from the National Dangerous Drug Control Board, it was able to find the trend of women offenders and drug related offences they commit. Further the researches conducted by National Dangerous Drugs Control Board gave an overview of the issue. In addition to the above theoretical understanding put a base to conceptualizing the issue. Further to discussion with the Officer of Narcotic Bureau and the research conducted in Thotalanga and Peliyagoda, it was able to identify that the following factors have contributed to the drug related offences of women in Sri Lanka.

1. Social Status/ Background

It was able to identify that more than half of the drug related women offenders from Thotalanga and Peliyagoda had low educational level and it was up to grade 10. It was able to assess that most of them have got married within their age of 22 years old and there were 17 and 18 years old cases too. Further they had members who are addicted to illicit drugs or had been arrested for drug abuse cases even once or more was common factor among these offenders. Some of them had to imprison on behalf of the husband or other family members who were engaged in the drug related offence. Sometimes they had get closer to some Officers to get bail and due to this protection they remain the drug dealing network. At the same time to get the bail they had to earn a large amount of money and this is the easiest way according to them.

2. Economic Status/Background

Men of some of these families have already made the drug distribution as their livelihood and some of them as extra income generation. After arresting the father or spouse, the support of customers and others in the network give them the secure feeling and induce them to engage in the drugs related offence. Since this is their main livelihood women has to continue to maintain their customers as well. Further, till their husbands get bails the

main dealer visit these dwells to support these women and to keep the customer circulation. Therefore without intention even they had to support them to supply drugs at their dwells.

3. Environment

This childhood of these offenders had unhealthy environment. Some of them had lived in some under saved settlement before the marriage. Those areas also were popular for drug related offences. As this business is run as a network these women are not being able to escape or being away from the network and the environment where network is alive. Further some of them areengaged in this since they are scared of violent behavior of the dealers and believing that it is no safe to leave the network.

4. Sub Culture

It was able to find subcultures in this area. Although imprisoned no any drug addicted person would betray their suppliers as well as main suppliers by sub suppliers. Another subculture of a drug addicted person had been imprisoned, the women of the suppliers had to take care of the family of the victim. They feel that is their obligation hence he hadn't betrayed them.

As per the conceptualizing the environment, poor economy (poverty) has influenced their stability in drug related offence. Additionally the live network system also influence immensely. Therefore the imprisonment only will not help to save the women from this drug related offence. Hence they continue their business through the network while they are in the prison even.

Further to address this issue there should be a proper mechanism to treat the root cause of the problem. In that sense should work at the ground level to eradicate the drug dealing system in the poor settlement areas or to break the chain.

CONCLUSION

Women's imprisonment is highly related to poverty, since offences often relate to helping their family and to overcome the poverty or extreme poverty, because of lack of access to economic opportunities or resources or in need of money to bail their family members to prevent detention.

> *"Offences committed by women are closely linked to poverty and often a means of survival to support their family and children" (Promoting fair and effective criminal justice system, 2012).*

Further considerable numbers of women offenders are incarcerated as a direct or indirect result of the drug abuse of their husbands or partners, their family and the community. Although there are number of women offenders are less with compared to male offenders just cannot be ignored hence there are considerable numbers of women offenders.

It was able to find that there are some women imprisoned to save their family members or to care the family when their male members are in prison, or to maintain the costumers till their members bailed out. These are the factors that pulls the women in to this offends.

As per the theoretical perspective as functionalism believes boundaries maintenance between "good" and "bad" according to their society and environment, this is not considered as deviant behavior deviance but it has become normative since most of them are engaging in this within the society. As social control theory suggests that the attachment towards the social norms do not prevent them from deviant behavior as this has become normalcy as considerable number of people engage in this or having even one member addicted to drugs.

Therefore the formal rules and regulation used for these under saved settlements would not eliminate the issue here. There should be regulations and rehabilitations with women sensitized and particularly designed to approach the whole community. Further individualism or individual approach would do not apply for these kinds of society like where the deviant behavior has become normalcy. Therefore should identify community driven approach at ground level as well as at incarceration.

SUGGESTIONS

- Focus on rehabilitation system it should be more practical and designed by understanding the network system and offenders environment
- Identify the vulnerable women who are prone to drug offence by living in the drug prone area and conduct awareness and rehabilitation program
- Steps to rehabilitate and isolate the inmates who are possible to rehabilitated from the same kind of offenders and provide them training for new income generation and the service of drug counseling to take them away gradually.

REFERENCE

Bhadrani Senanayake, Thamara Darshana, Hasanthi Lakmini. (2016). *Handbook on Drug abuse information.* Rajagiriya: National Dangerous Drug Control Board.

Briefing: access to justice Discrimination of women in criminal justice systems. (2012). promoting fair and effective ciminal justice.

Fernando, P. (2010). *Women Engagement in Drug related offence in Sri Lanka.* Colombo.

General Aceess to Justice (2013). *Drug offences, access to justice and the penalisation of vulnerability. Harm Reduction Internatioal.*

Julia, K., Camille, S., Marie, N., & Rith, B. (2011). *Drug Policy and Women: Addressing the negative consequences of harmful drug control.* International Drug Policy Consortium

Kandaiah P.R. (2007) *Trends in Dug use of women in Sri Lanka,* Colombo

Little, W. (2014). *Introduction to Sociology* (1st Canadian Edition ed.). Victoria: B.C.

Sarvananthan, M. (1992). *An assessment of narcotic drugs contraband trade between india and sri lanka*. Sri Lanka Journal of of'social science, 1-25.

Senanayake, B. (2017). Improsoned Female Heroin Users. *Collection of Rsearch Papers and Reserach Abstracts ohnDrug Abuse in Sri Lanka* (pp. 73-86). colombo: NDDCB.

United Nations Office on Drug and Crime (2014). *World Drug Report.* New York: UN Publication.

UNODC. (2014). *World Drug Report* . Vienna: United Nations Office on Drug and Crime.

UNODC. (2016). *World Drug Report.* Vienna : United Nations Office on Drugs and Crime.

UNODC. (2019). *World Drug Report.* Vienna : United Nations Office on Drugs and Crime.

https://www.unodc.org/pdf/india/publications/south_Asia_Regional_Profile_Sept_2005/13_srilanka.pdf (2017.04.01)

https://www.police.lk/index.php/narcotic-bureau/2339-police-narcotic-bureau-number-of-cases-detected-by-police-narcotics-bureau-01012016-31122016(2017.04.06)

https://archives.drugabuse.gov/WomenDrugs/Women-DrugAbuse.html(2017.04.06)

http://www.emcdda.europa.eu/topics/women(2017.04.06)

http://www.assignmentpoint.com/arts/assignment-on-deviance.html(2017.04.06)

https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Sri+Lanka(2017.04.23)

http://www.ceylontoday.lk/print20160321CT20160630.php?id=2739 4/25/2017 – 9.36 (2017.04.23)

http://www.srilankalaw.lk/Volume-II/conventions-against-illicit-traffic-in-narcotic-drugs-and-psychotropic-substances-act.html(2017.04.24)

https://roar.lk/reports/sri-lanka-heroin-hub/(2017.04.24)

https://knoema.com/atlas/Sri-Lanka/topics/World-Rankings(2017.04.24)

Assignment Point. (n.d.). Retrieved April 06, 2017, from Assignment Point.com: http://www.assignmentpoint.com/arts/assignment-on-deviance.html

Blackhall Publishing. (2017, January 20). Retrieved April 24, 2017, from Blackhall Publishing: https://www.srilankalaw.lk/Volume-II/conventions-against-illicit-traffic-in-narcotic-drugs-and-psychotropic-substances-act.html

Ceylon Today. (n.d.). Retrieved April 25, 2017, from Ceylon News Papers (PvT) LTD: http://www.ceylontoday.lk/print20160321CT20160630.php?id=2739 4/25/2017 – 9.36

European Monitoring Center for Drug and Drug Addiction. (n.d.). Retrieved April 06, 2017, from emcdda.europa.eu: http://www.emcdda.europa.eu/topics/women

National Institute on Drug Abuse. (n.d.). Retrieved April 06, 2017, from drugabuse.gov: https://archives.drugabuse.gov/WomenDrugs/women-DrugAbuse.html

Roar media. (2016, April 2016). Retrieved April 24, 2017, from roar media: https://roar.lk/reports/sri-lanka-heroin-hub

Sri Lanka Police. (2016, December 31). Retrieved April 06, 2017, from police.lk: https://www.police.lk/index.php/narcotic-bureau/2339-police-narcotic-bureau-number-of-cases-detected-by-police-narcotics-bureau-01012016-31122016

UNODC.org. (2005, september 15). Retrieved April 01, 2017,from unodc.org: https://www.unodc.org/pdf/india/publications/south_Asia_Regional_Profile_Sept_2005/13_srilanka.pdf